

Baso Jonas Valaitis... Prezidentui Antanui Smetonai...

PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI PRIMITI BANKIETAS NEW YORKE

Jungtinės Valstijos atvykusių Lietuvos Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai, New Yorko lietuvių gražiai priėmė. Prezidentas tiek privačiai kalbėdamas, tiek bankieto oficialinėje...

Prezidentui priimti bankiete Hotel Pierre, kampe 5th Ave ir 4th St., New Yorko žmonių dalyvavo per 400. Jei ne brangi įžanga, būtų daugiau. Programos vadovavo Komiteto pirm. Dr. K. Vencius. Jis kvietė ir kalbėjo: Amerikos redaktorius Juozas Laučka, Vienybės redaktorius Juozas Tysliava, Brooklynio laikraščio Vienybės pirmininkė Marijona Strumskienė, Dirvos redaktorius Kazys Karpis, Teisėjas Laukaitis iš Baltimore, Md., Lietuvos šėdų atstovas Frenkelis, Estijos Ministras Johannes...

Sveikinimus paskaitė adv. Kasparas Jurgėla. Sveikinimų paskaitė: Teisėjo Laukaitis iš Baltimore, nuo Baltimore's mairono, nuo Marylando gubernatoriaus, iš Annapolio; Juozas Balašauskas iš Sodus, Mich., dabar Floreidos; Komp. Žilevičius iš Elizaabeto; adv. Žurio; adv. Uvisas iš Detroito; Konsulo Šalnos iš Bostono; Dr. Colney iš Waterburgo; Vanagaičio iš Chicagos; Gaidis iš Bostono; Tareilos iš Worcesterio; Kerševičiaus iš Scrantono (su penkine); Cekanauško iš Hartfordo; Brooklyno Dariaus klubo; Rukščio ir Dvarelio iš Worcesterio; Dr. Blieskus iš Los Angeles, Cal.; Lietuvos Konsulo Kanadai Grant-Sutonas iš Los Angeles, Cal.; Lietuvos Atletų Klubas; Dr. Kuzminio, Latvijos Ministro Washingtono; Liet. Legjionierių klubo iš Los Angeles, Cal.; Kazimiero Akademijos Chicagoje; nuo Konsulo Daužvardžio ir daugelio kitų, kurių neaprašau užrašyti.

Tarp žymesniųjų svečių susitarė: Sendaros pirmininką Pitaroną iš Pittsburgho, seniausią Amerikos gimusį veikėją Birštą iš Shenandoah, Pa.; buv. SLA prezidentą Stasi Gegežų su grupe iš Mahanoy City, Pa.; Cvirką iš New Haven, Conn.; bankininkus Mackevičius iš Chicagos, kurie specialiai iš Floridos atvyko į Prezidento bankietą); Prof. Manning, rašytoją; Kun. Aidanavičių ir muziką Juozą Olšauską iš Amsterdam, N. Y., kuris sveitinaučių iš įvairių miestų, kuriuos už pasižymėjimus Lietuvai Lietuvos vyriausybė yra apdovanojusi ordinais. Dabur buvo malonu ir juos išgiršt. Dalyvavo Lietuvos Ministras Washingtono Pulk. Žadeikis su žmona, Gen. Konsulas J. V. Budrys su žmona, Konsulato Atstovas Stašinskis su žmona ir eilėmis kitų žymnių svečių. Fotografu Kručio rūpesčiu svečiai nufotografuoti.

Svečius priiminėjo Amerikos redaktorius Juozas Laučka, adm. Averka, vietos nurodinėjas: Vil. Violet Tysliaviene, Juozas Ginkus, p-lė Bartkevičiūtė. Moterų buvo kelios apsiirengusios tautiniais lietuvių rubais, kaip tokiose banketuose Lietuvoje buvo priimta, o vyrų tik keletas buvo frakuoti.

Viena knygomis leisti b-vė Prezidento paprašė parašyti iš Lietuvos 20-ties metų nepriklausomybės gyvenimo knygą, kuriai dabar prezidentas jau ir pradėjo dirbti. Pabuvojęs New Yorke, jis greitai laiku baigė oficialiuosius svečius, tada mano iki vasaros pabaiga parašyti knygą, kurios, kaip lietuvių, tiek amerikonių laukia.

Washington. — Suvienuytų Valstijų 1940 metų įmonių išdirbtinai pakilo aštuoniuosiuose mėnesiuose 1937 metų ir vienuolika metų — 1939 metų. Ypatingai laivų statybos išdirbtinai pakilo 86 nuošimčių 1939 metų. Liejykloms išdirbtinai pakilo 60 nuošimčių 1939 metų.

No. 12-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 22-TRA KOVO (MARCH) 1941 M. Kaina 5 centai VOL. XXII

400,000 Lietuvių Bėga Iš Okupuotos Lietuvos Vokietijon?

ISTREMIJA 40,000 VOKIEČIŲ IŠ LIETUVOS. 400,000 LIETUVOS ŽMONIŲ VYKS VOKIETIJON; LIETUVIAI REGISTRUOJASI VOKIEČIAIS. KAUNE IR VILNIUJE ĮVYKO SUSIREMIMAI DEL BAŽNYČIŲ UZDARYMO.

Atėję žinios iš Eidtkunų, Lietuvos Vokietijos pasienio, praneša, kad iš Lietuvos į Vokietiją pradėjo karavanais važiuoti 40,000 Lietuvos vokiečių. Rusai Lietuvos vokiečius ties Eidtkunais perleidžia į Vokietiją po 30-50 žmonių grupėmis. Naujiems emigrantams į Vokietiją rusai išleidžia išsigabenti tik drabužius ir menkesnius daiktus, taip pat prastenes rūšies gyvulius. Veislinius gyvulius išvykstantieji turi palikti Lietuvoje.

Zmonės, Lietuvoje turėję ukius, į pasienį atvyksta arkliais, o miestiečiai atgabenami autobusais. Vokietijos pusėje imigrantai susodinami į kitus autobusus, kuriais jie nugenamami į laikinias stovyklas, iš kurių vėliau jie išsiunčiami į ukius, daugiau buvusiamė lenkų kordoriuje ir dabar vokiečių okupuotoje Lenkijoje ir Lietuvoje, Suvalkų krašte. Korespondentai sako, kad atvykę iš Lietuvos vokiečiai imigrantai Vokietijoje gauna apleistus lenkų ukius, 30-50 akrų didumo.

Sakoma, kad šių imigrantų dauguma iš Lietuvos išvažiuoja dėl to, kad nenori gyventi po rusų valdžia.

Manoma, kad iš Lietuvos į Vokietiją išvažiuojo apie 400,000 žmonių, jų tarpe nemažai lietuvių, kurie įsiregistravo vokiečiais.

Dalis vokiečių lieka Lietuvoje, bet tai daugiausiai komunistai ar jų pritarėjai. Pasikalbėjimuose su Amerikos korespondentais Eidtkunuose, imigrantai pasakoja, kad vėliausiu laiku rusai iš Lietuvos pradėjo išgabenti į Rusiją visus tuos, kurie priešingi Lietuvos ukii kolektyvizacijai, o vietoj jų, iš Rusijos gilumos atgabenami komunistams ištikimi rusai. Tarp kitko pabėgėliai pasakoja, kad neseniai Kaune ir Vilniuje tarp lietuvių krikščionių ir dandarmiečių įvyko ginkluotų susirėmimų. Tie susirėmimai įvyko kai komunistai bandė uždaryti kaikiurias bažnyčias ir uždrausti tikintiesiems atlikti savo tikybines pareigas. Tose susirėmimuose nušauti keli lietuviai.

Taip pat sakoma, kad visų Lietuvos Vokietijos pasieniu rusai stato tvirtoves ir įsteigė apie dviejų anglišių mylių pločio pasienio zona, kur civilianams žmonėms uždrausta eiti ir rodytis. Vokietijos pusėje taip pat statomi apsaugos punktai, tačiau daugiausiai matyti neseniai pastatyti priestankinių tvorų, apsaugai nuo karinių tankų.

Atvykę į Vokietiją imigrantai sako, kad Lietuvoje darbu yra, tačiau tik tiek mokama, kad vos tegalima pragyventi. Išgyti nieko negalima.

Manoma, kad iš Lietuvos į Vokietiją išvažiuojo apie 400,000 žmonių, jų tarpe nemažai lietuvių, kurie įsiregistravo vokiečiais.

Manoma, kad iš Lietuvos į Vokietiją išvažiuojo apie 400,000 žmonių, jų tarpe nemažai lietuvių, kurie įsiregistravo vokiečiais.

EUROPOS TREMTINIAI NEGALEŠ ATVYKTI Į JUNGTINES VALSTIJAS

New York, N. Y. — Tukstančių Europos tremtinių viltis išsprukti į Ameriką visiškai žuvo, kada American Export linija, kuri buvo vienintelė palanki tiesioginį kelią į Jungtines Valstijas, paskelbė kad negali daugiau parduoti bilietų iš Lisabono, Portugalijos. John F. Gehan, linijos vice-prezidentas, pranešė, kad linija pakartotinai reikalavo daugiau pasažierių laivų pagelbėti tiem keturim kurie paskutiniu laiku važinėjo tarp Portugalijos ir Amerikos. Apie 10,000 tikietų pirktų šioje šalyje iš tos linijos turės būti sugražinti tremtinių giminėms, kurie norėjo pertraukti savuosius iš Europos. Maritime Komisija neužgyrė Jungtinių Valstijų linijų planą pasiust savo 24,000 tonazo laivą Washington iš New Yorko į Lisaboną. Komisija nepatari siusti šalies didelį laivą taip arti karo juostos. Amerikos Eksperto linijos siusdavo keturius laivus į Lisaboną: Exeter, Excambion, Excalibur ir Siboney. Tremtiniai priversti bus laukti Portugalijos linijos laivų, kurie plaukia labai retai.

KONGRESAS NUBALSAVO UŽ 7 BILIJONŲ NUOMOS IR PASKOLOS BILIŲ

Washington, kovo 20. — Atstovų rūmos 336 prieš 55 nubalsavo už 7 bilijonų dolerių nuomos ir paskolos bilių. Dabar tikėtasi, kad šie bilių užrašai bus patvirtinti Senatui ir išleisti. Kas reikią, kad Suv. valstijos jau ne dvejingai pasisakė teikiama Anglijai paramą jos kovoje su Ašies diktatoriumis.

Dabar jau Suv. Valstijų diplomatinuose rateliuose kalbama, kad karas su ašies diktatoriumis jau čia pat. Japonijos užrubežinių Reikalų ministeris, Matsuo-ka, tarėsi Berlyne ir Romoje, kaip pagelbėti Europos Diktatoriums laimėti šį karą su demokratijomis. Kaip greitai naciai pradės savo ofensyvą prieš Anglus Balkanuose, kaip greitai jie pastos kelią Amerikos transportui Atlantiko vandenynę, taip greitai Suv. Valstijos paskelbs Vokiečių submarinams atvirą karą ir poto prasišės dviejų galingų demokratijų susirėmimas su ašimi. Japonija bandys kibti prie Singaporo, East ir West Indijų ir galiau Australijos.

Suv. Valstijų gabus diplomatai ir apskrus militariai jau senai permato ir nujaučia ir todėl Suv. Valstijų Pacifiko vandenyno laivynų vienutės, susidandčios iš lengvų ir sunkių naikintojų jau atplaukė australijon, kiti bendrai su Anglų laivynu budi Singapora ir Indijas. Balkanų padėtis dar pakol kas neišaiški. Sąjungiečiai išsiūsoję dirba Jugoslavijoje ir Turkijoje, bet ir ašis nesnaudžia. Jugoslavijos diplomatai sekančią savaitę ruošiasi vykti Berlynan dėl pasirašymo pakto su ašim. Tačiau turkai, pakol kas, aiškiai stovi Anglų pusėje.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

BOSTON. — Per Pirmąjį Korpusą Ploto Vada, majorą Gen. James A. Woodruff, iš Naujos Anglijos pašaukta 1,400 vyrų del armijos 10-tos rekvizicijos pagal Išrinkimo Tarnystės Įstatymą. Iš Massachusetts valstijos bus pašaukta 575 vyrai; Vermont, 82; Rhode Island, 212; Maine, 210; Connecticut, 321.

Nauji kareiviai bus imami nuo balandžio 10-tos iki 12-tos. Didžiuma iš jų bus pasiūsti į 191-mą Tankų Batalijoną, Ft. Meade, Md., gi kiti eis į Pirmąjį Korpusą. Belgradas, Jugoslavijoje. — Spėjama, kad Jugoslavija sparsčiai ruošiasi karan ir kad ji jau turi sumobilizavus 1,000,000 kareivių po ginklu.

New Yorke vykstančioj Gėlių Parodoj, Grand Central Palace, yra ir lietuviškų rutų. Jos pavadintos RUTA Flower. Mano dėviesį j t atkreipė Mrs. Joffe — Kančierutė nuo 943 Worth Ave., Linden, N. J. J. V.

PREZ. SMETONAI AMERIKON ATVYKUS

Jis atvyko New Yorko uostan laivu "Argentina" kovo 10, 1941. Su juo atvyko tik jo žmona, gi jos sunus Julius Smetona su seima liko Rio de Janeiro, Brazilijoje. Dar prie kranto nepriplaukus p. Smetona buvo sutiktas jo laive per Lietuvos Ministrą p. Žadeikį ir Lietuvos Generalinį Konsulą p. Budrį ir per didej burį Amerikos spaudos atstovų, fotografininkų ir filmininkų, kurių tarpe buvo ir du lietuvių korespondentai; skaitlius reporterių ir fotografininkų atrodė buvo apie 30. Tas faktas, reikią manyti, reikią, kad Amerikos spaudos susidomėjimas p. Smetonos asmeniu ir Lietuvos padėtimi tebėra gyvas.

Prezidentas Smetona kad ir po sunkios kelionės atrodė akyklas ir aktingas ir buvo kalbus. Canal Street priepilaukoje p. Prezidentas buvo sutiktas burio tautiečių priekasjje su Priėmimu Komitetu. Pasigirdo valo ir pasipylė gėlės.

Prezidentas apsisitojo kelioms dienoms Pierre Viešbuty New Yorke, kame 13 kovo įvyko pagerbimo vakaras, kuriame dalyvavo virš 400 asmenų — svečių, jų tarpe Baltijos valstybių atstovai. Vakarykščiai Prezidentas buvo nuykęs į Metropolitan Opera, kaipo svečias p. Onos Kasakas, kuri ten pasirodė operos Il Travatore žymioje roloje.

Prezidento Smetonos kalboje, kurią jis pasakė Pierre viešbuty ne iš rašto, bet atmintinai, buvo pabrėžta, kad jis neratifikavęs Sovietų ultimatumo sąlygų, kad jis tebėra konstitucinis Lietuvos prezidentas, kad jis esąs pasiryžęs, reikalui esant, išaiškinti netikslus ir kartais neteisingus priekaištus, taikonus ne tik jo prezidentavimui, bet ir asmeniui. Prez. Smetona čia pat pataisė kai kuriuos faktų iškreipimus, kurie buvo įsibrovę į jo pasikalbėjimą ant laivo su žurnalistais, buk jis sakęs, kad buvęs ir esąs "vienintelis" Lietuvos prezidentas. Ponas Prezidentas betgi neketina dalyvauti nei laikraštinėje polemikoje, nei mitinginėse diskusijose. Pats faktas jo atvykimo Amerikon, demokratijos tvirtovėn, reikią jo gilų, o ne paviršutinį demokratizmo įvertinimą. Prezidentas kvietė visus tautiečius gerbti Lietuvos nepriklausomybės vėliavą, padėti tą vėliavą įkelti į Gedimino kalną Vilniuje; jis pareiškė lietuvių tautos dekingumą Prezidentui Rooseveltui ir linkėjo laimingos kloties kovotojams del pamintos teisės ir mąžesniųjų tautų laisvės atsteigimo.

Iš tolimesnių p. Smetonos darbo planų numatoma, kad jis neatideldojant imsis žurnalistikos darbo ir jau esąs padaręs apmatus anglų kalba knygos apie Lietuvą, kuri pasirodysiant gal jau ateinantį rudenį. Jis ketina keliauti, kad pažinti Ameriką ir amerikiečius. Vykdamas į Vakarų, jis ketina apsilankyti ir Amerikos sostinėje Vašingtone, bet neapsigyventi ten, kaip spaudoje klaidingai buvo rašyta.

Prez. Smetonos padėtis šioje šalyje atžvilgiu J. A. V. vyriausybės yra privatiška, neoficialė. Taip buvo iš anksto nusistatyta ir taip praktiškai imant yra dabar. Lietuvos konstitucinės teisės atžvilgiu p. Smetona, kaip iš prezidentūros neatsistatydinęs, tebesiskaito Lietuvos Prezidentu, imant formaliskai. Lietuvoje taip užsienio gvyvanantiems, A. Smetona tebėra Lietuvos Prezidentas užsienio atostogose sveikatai pataisyti. L.Sp.2.

Sprendžiama, Kad 800,000 Nacių Balkanuose

Istanbulis, Turkijoje. — Iš čia praneša, kad vokiečiai koncentruoja Bulgarijoje 800,000 kariuomenės, kad tuo budu atlaikių anglių koncentracijas Graikijoje. Kiek anksčiau Vokietija teturėjo tik apie 250,000 kariuomenės pietinėje Bulgarijoje. Dėl šių paskutiniųjų koncentracijų manoma, jog vokiečiai pasiryžę netrukus pravesti atakas ant Salonika, Graikijos sostinės. Pagal Ankaros radio, Vokietijos ministeris Atėnuose tikisi, kad jis bile kuriuo momentu bus atsauktas.

Tuo tarpu Anglijos visuomenė tik šiandie pirmą kartą tesužinojo apie anglių žygius rytinėj Viduržemio juroj, kur anglių laivai gabeną įvairiausius reikmenis Graikijon.

Patirta kad anglai jau baigia išlaipinti 300,000 kariuomenės Graikijon.

Washington. — Šiomis dienomis William S. Knudsen pranešė Kongresui, jog Amerikoje yra 784 dirbtuvės, kurios gamina ar jau baigia pasiruošimą gaminti ginklus. Sios dirbtuvės paskirstoma kamai: Amunicijai 14; mašinos — 11; orlaiviams — 20; dalims ir įrankiams — 66; šovinams, bomboms ir torpėdoms — 18; šovinų pripildymui 9; kulkosvydžiams — 5; artilerijai — 27; kitiems mažesniems ginklams — 2; laivams — 40; tankams — 5; mašinų įrankiams — 20. Šių dirbtuvių 302 finansuoja Amerikos vyriausybė, 61 finansuoja Anglija ir 42 finansuoja privatinės firmos. Prancuzijoje įvedama anti-Semitinis įstatymas. 25 žydiški teisėjai prašalinti iš vietos.

Albanijos Ofensyve Žuvo 50,000 Italų Kareivių

Atėnai, Graikijoje. — Iš Graikijos praneša, kad paties Mussolini diriguojamas atakos, kurios turėjusios palaužti grekų atsparumą Albanijoje, kainavo italams 50,000 kariuomenės. Albanijoj italai buvo sutraukę 120,000 kariuomenės.

Per visą savaitę nusitęsusių aršios atakos, lydimos 300 orlaivų, visur buvo graikų atmuštus ir šiandie jau tapo paprastais lokaliniais veiksmais.

Suv. Valstijose 784 Dirbtuvės Gamina Ginklus

Washington. — Šiomis dienomis William S. Knudsen pranešė Kongresui, jog Amerikoje yra 784 dirbtuvės, kurios gamina ar jau baigia pasiruošimą gaminti ginklus. Sios dirbtuvės paskirstoma kamai: Amunicijai 14; mašinos — 11; orlaiviams — 20; dalims ir įrankiams — 66; šovinams, bomboms ir torpėdoms — 18; šovinų pripildymui 9; kulkosvydžiams — 5; artilerijai — 27; kitiems mažesniems ginklams — 2; laivams — 40; tankams — 5; mašinų įrankiams — 20. Šių dirbtuvių 302 finansuoja Amerikos vyriausybė, 61 finansuoja Anglija ir 42 finansuoja privatinės firmos.

PRANAŠAUJA KINIJOS PERGALE

Pearl Buck, Kinijos autoritetas, kuris veikia del Kinijos pagelbos, kad del jos surinkus \$5,000,000 vedimui karo su Japonija, pareiškė, kad jis šiais metais imato Kinijos laimėjimą kare prieš japonus. Kinų — Japonų karas jau ketvirtas metas kaip tęsiasi.

LONDONAS. — Laivininkystės Departamentas praneša, kad Britų povandeniniai laivai paskandino keturis ir gal penkis italų laivus Viduržemine Jurose, taipgi du transportu, vežančius kareivius. Vienas transportas buvęs apie šešių tukstančių.

WASHINGTON. — Vokietija ruošiasi nutraukti diplomatiškus ryšius su Suvienuytom Valstijom. VİSY, Prancuzijoj. — Naciai nubaudė Jay E. Ellen, Šiaurės Amerikos Laikraščių Sąjungos korespondentą trims mėnesiams į kalėjimą už perėjimą demarkacijos linijos tarp okupuotoos ir neokupuotos Prancuzijos, be vokiečių militariškų sargų leidimo. Dabar niekas nežino kur Allen randasi įkalintas.

LIETUVIAI AMERIKOJ

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI GIEDA "LIETUVA, TĖVYNĖ MUSŲ"...

Kalba Ponios Mikalinos Česlinskienės pasakytą per **RADIJO C. X. 10** (Radio Cavo) Montevideo, per Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimą, 16 d. vasario, 11 val. Išvakarėje didžiulės Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimo Manifestacijos suruoštos Lietuvos Vadavimo Sąjungos Urugvajuje.

Gerbiamoji Prelegentė Ponia M. Česlinskienė yra L. V. S. U. Vyriausios Valdybos, Lietuvos Laisvės Fondo Finansų Sekretorė.

Brangūs Lietuviai ir Lietuvės! Visa lietuvių tauta šiandien gyvena didžiausiu troškimu išlikti gyvai ir nežiurint kur mes šiandien gyvename Urugvajuje, Argentinoje, Brazilijoje ar Amerikoje, kaip toli nuo mylimos LIETUVOS, neatsižvelgiant ar esame profesionalai ar paprasti fabriko darbininkai, jei tik turime lietuvišką širdį, negalime neliečiant dėl užgrobtos LIETUVOS. Visų tikrų lietuvių širdys kenčia naują skausmą. Liudnos akys krypta į tą pusę, kur toli už okeano mes gimėme mažame krašte, praleidome savo kūdikystės dienas, kur ant savo motulės kelių išmokome Tėvynę, išmokome gražiosios lietuvių kalbos.

Ir graži buvo nepriklausoma, demokratinė ir laisva LIETUVA! Praėjusio didžiojo karo nualinta, ji savo žmonių darbštumu pamažu atsisatė. Saulė motinėle savo pabučiavimu gaidavindavo josios gamtą, ramindavo artojų sielą. Sveikas, išsilavinęs, darbštus jaunimas žavėjo visus. Jų smagios lietuviškos dainelės kasdien skambėdavo po mėlynąją Lietuvos padangę, o drąsus Lietuvos kareivėlis džiaugdavo galėdamas eiti savo tėvynės sargybos pareigas, savame krašte, netoli savųjų. Lietuva mums nešė garbę savo gyvenimu.

Šiandien užgrobtą žiaurais, klatingo kaimyno, Lietuva kenčia. Jos šventą žemelę mindžioja svetimieji. Pirmiau mes, Urugvajaus lietuviai, laukdavome džiaugsmo laišku iš savo brolių, sesučių Lietuvoje, gaudavome iš jų nuoširdžių žinučių apie jų gyvenimą, laimes ir nelaimes. O šiandien jai lupos užžiautos. Nei lengvasparnis vėjelis nebe atneša mums tylaus, meilaus ir atviro žodelio. Tik kančių aimanos paliečia mūsų ausis.

Mes, kurie tave mylimė, kaip

kudikis savo motiną, mes, kuriems tu buvai ir esi LIETUVA — DIDVYRIŲ ŽEMĖ, mes suprantame tavo tylūs pergyvenimus, kančias. Nors tavo sunų lupos uždarytos, bet jų širdys mums siunčia paslaptingus žodžius. Mes, Urugvajaus lietuviams giliai atjaučiame tą širdgėlą. Gal ten ir lauko paukšteliams įsakyta tylėti, bet mes netylėsime, dirbsime, kiek galėsime, ir savo mylinčias širdis tau paaukosime. Mes tau nupisime vainiką iš gražiausių pasaulio žiedų, tave išpuošime savo meilės, pasiukojimo perlais.

Nuo senovės laikų tu, brangi Tėvynė, buvai priešų kankinama. Dažnai gaisrai degindavo tavo miestus ir kaimus; baisaus persekiojimo griausmai trankė tavo ištikimus Tėvynės sunus. Už praliętą nekaltą kraują, už visas kančias tolimajame Sibire, tau bus vėl suteikta laisvė. Mes dirbsime ir budėsime, kol vėl sutruks priespaudos rėžiniai, kol vėl tavo vaikai laisvai Tau sugiedos: LIETUVA, TĖVYNĖ MUSŲ!...

PHILADELPHIA, PA.

KONCERTAS, BANKIETAS, BALIUS IR ŠOKIAI

Sekmadienį, vasario 9-ą, 1941 m. Lietuvių Muzikalo namo svetainėje, 2715 E. Allegheny Ave. Philadelphia, Pa. įvyko šauniais trijų metų lietuvių radio programos sukaktyvių minėjimas. Sv. Jurgio parapijos vargonininkas — muzikas p. Antanas Džikas vedė programą. Tas šaunusis iškilnių vakaras susidėjo iš dainų, užkandžių ir šokių. Parapijos choras "Ruta," vadovaujant Muz. P. A. Džikai sudainavo labai tinkamai tai dienai gražių liaudies dainelių. Tuo pačiu metu, ant pirmo aukšto pačių vietos parapijonkų buvo pagaminta vakarieni — bankietas. Jos turėjo pasotinti apie porą tukstančių atsilankusių svečių. Stalai tęsėsi vienas po kitam, bankieto dalyviai pripildė sėdynes per virš tris valandas. Patarnautojos-jai sušilę darbovosi. Tai stebėtinai reginys — tokis milžiniškas skaičius dalyvių. Buvo ten sausmėša, kaip šioje salėje, taip ir šokių salėje perpildyta.

Tam milžiniškam ir šauniam trijų metų p. Antano Džiko vedamam Radio minėjimo surengimui, daugiausiai darbovosi

Claire Shepard lošia Rumba šoki, laike parengimo po kariškų pratimų kareivių Stovykloje Edwards, Mass. Susirinkusi kareiviai daugiausiai nuo 182-tro regimento iš Bostono. Tai yra jų pirmas stovyklos spektaktis, ir rodosi, kad visi juomi patenkinti. Klėros sesutė, Nina, matytis užpakaly jos.

Lietuvių Muzikalė Bendrovė. Ji net ir šiam šauniam bankietui visas patalpas ar nuosavybes veltui davė. Pradedant to šaunaus bankieto programą, Liet. Muzikalės Bendrovės pirmininkas, gerb. Jonas Griganavičius, pareiškė trumpą įžanginę kalbą, prašydamas kad visi dalyviai tikamai — ramiai užsilaikytų. Pirm. J. Griganavičius, po savo kalbos, perstatė vestį vakarą, atsižymėjusiam politikoj, gerb. p. Klemensui Steponavičiui, Jr., čia gimusį ir augusį lietuvi. Jisai yra sunus pono Klemenso Steponavičiaus, kuris įsteigė ir palaiko P. Antaną Džiką vedamąjį Radio. Ponas K. Steponavičius yra stambus biznierių, savininkas Richmond Grocery and Co. 3316 Richmond St., Phila. Ce-noje, garbės vietos užėmė, sekantys asmenys: Sv. Jurgio Parapijos klebonas gerb. Kun. Ignas Zimblys; Radio įsteigėjas p. Klemensas Steponavičius; savininkas Radio Mr. Karke; Adomas Steponavičius; Ignas Lėpa, Lietuvių Paskolos ir Budavojimą Bendrovės pirm. p. Marškevičia, Mykolas Steponavičius, ir K. D. Minėtiejai asmenys, pasakė atankamas kalbas ir st. Minimus 3-jų metų sukaktyvių Radio vedėjų p. Antanui Džikai. Po sveikinimų buvo įteiktas stambus gyvų gėlių puikiai padaryta puokštė, papuošta puikiu užrašu, ponui Klemensui Steponavičiui, radio įsteigėjui, kaippo dėkingumo išreiškima. Gėlės buvo įteiktas jaunų mergaičių, Juze-fos Kamarasuskaitės ir Elenos Gerasimatės, prigelbstint P. I. Liepai. Puikumas gėlių, nušvietė scena.

Pirmiausiai pasirodė jaunas vyrukas, bet pilnas gyvumo, tai Albinas Petravičius, solistas, kuris maloniu žavėjančiu balsu publiką stebino, susilaukė trenksmingą aplopdimentą su atkartojimu. Solistė, P-lė Ona Salešūtė, dainavo "Dukruželė" ir "Paskutinė Vasaros Rožė." Solistams pianu pritarė p-lė Alvera Regis. 8-nių metų mokynis smuikininkas, Tade Kuligauskas, nors ir jaunutis bet smuiką gabiai valdė. Galima tikėtis susilaukti profesionalo — smuikininko. Negalima apsilenkinti nepaminėjus ir Jurgiečių "Rutos" chorą, kurį gabiai vedė vargonininkas muz., Radio Vedėjas P. Antanas Džikas. Koncertas pradėtas su Amerikos, — "Star Spangled Banner." Sekė, paskui kitos įvairios patriotiškos ir liaudies dainos. Koncertas užsibaigė, Lietuvos Hymnu, "Lietuva Tėvynė Musų." — Kudirkos. Po koncerto sekė šokiai, griežiant dviem orkestram, vienas šokių salėje, kitas arti staly. Laikė viso bankieto tvarka pasekminga. Liudija tas, apie porą tukstančių bankieto dalyvių ir visi ramiai užsilaikė. Nors pasistumdami, bet visi patenkinti buvo. Radio vedėjas, P. Antanas Džikas, dėkingas Lietuvių Muzikalėi Bendrovei už suteiktą svetainių nemokamai ir vadovavimą. Taipat nuoširdžiai jis dėkoja visiems darbininkams-kėms; ypatingai tvarkos dabotojui, P. žadeikiui. Ypatingai reikiška aciū tiems, kurie parėmė skaitlingai atsilankydami į trijų metų sukaktyvių minėjimo Radio, kurį veda ir tvarko P. A. Džikas iš stoties, W. T. E. L. trečiadieniais 7-ą valandą vakare ir šeštadienį, 8-ą val. vakare. Valio, radio vedėjų, ir visiems kurie palaiko, p. Klem. Steponavičiui ir kitiems.

Balandžis

Daug žmonių giriiasi, kad jie yra nepriklausomi, del to jiems skaitytis su kitais, esą, neverta. Filosofas Cobbett, tačiau, sako taip: "Tai nėra žmogaus didumas, jei jis nori būti nepriklausomas, kiek parodymas, kad jam mažai reikia."

SO. BOSTON, MASS.

SVARBIOUS PRAKALBOS, TĖMOJE: KAIP TAPO PAVERTTA LIETUVA

Tuo klausimu kalbės Ponia Jadvyga Tubelienė, buvusio ilgamčio Lietuvos Ministerio Pirmininko, žemės Ukio ir Finansų Ministerio žmona, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Prakalbos įvyks sekmdienį, kovo (March) 23-čią d., 1941 m., 2:30 val. po pietų, Municipal Building Saleje, East Broadway (Tarp G ir H Gatvių), So. Boston, Mass. Prakalbas ruošia V. V. S. So. Bostono skyrūs.

Ponia Jadvyga Tubelienė, yra viena iš žymiausių Lietuvos moterų dirbanti Lietuvai nuo savo jaunų dienų. Yra baigusi (1917 m.) Petrapilio Universitete Istorijos ir Filozofijos fakultetą. Dar vokiečiams Lietuvą valdant Dr. Basanavičiaus pakvietimu ji per švediją grįžo Lietuvon. Lietuvos Taryba, ją pasiuntė Berlynan redaguoti vokiečių kalba leidžiantį Lietuvos reikalais savaitraštį — "Das Neue Litauen" — Naujoji Lietuva. Vėliau vedė Lietuvos Informacijos Biurą Šveicarijoje ir ten kai kurį laiką ėjo Lietuvos pasiuntinio pareigas. Taikos derybų metu ji buvo pasiųsta prie Lietuvių Delegacijos Paryžiuje vesti informacijos biurą. Grįžus Lietuvon laikurį laiką buvo Užsienio Reikalų Ministerijos Informacijų departamento vedėja.

1919 m. ištėkėjo už agronomo Juozo Tubelio, tuolaikinio Žemės Ukio ministerio; vėliau ilgus metus buvusio premiero. Ištėkėjus pasitraukė iš politinės veiklos ir atsidėjo labdarystei ir socialės gerovės darbu eidama pirmininkės pareigas Lietuvos Motinų ir Vaikų Globos Organizacijų Sąjungos ir kitų.

Dabar ši garsi moteris atvyko šalin su savo dukrele, kaip našlė tremtinė nuo bolševikų teroro. Ji budama Lietuvos prisikėlimo ir jos dabartinės tragedijos liudytoja galės viską aiškiai mums nušviesti. Įžanga veltui. Visus kviečia Rengėjai.

Jadvygos Tubelienės Maršrutas Vakarinišė Valstijoje

MARŠRUTAS PRASIDEDA NUO PITTSBURGHO KOVO 25

Vakarinišė kolonijos pasirengusios priimti ir išklausti p. Jadvygos Tubelienės prakalbų.

Per kelias savaites savo buvimo Amerikoje (atvyko Gruodžio pradžioje) ji jau atlankė arba lanko žymesnes rytines kolonijas, ir po to jau trauks į vakarus — Pittsburghan ir jo apie-linkėse.

Pittsburgho veikėjai atsiliepė pirmiausia, taip kad tuomi pasidarė galimybės suderinti maršrutą Pittsburgho ir apie-linkių su Clevelando ir apie-linkių maršrutu.

Viešna kalbėtoja iš Clevelando vyks į Detroitą, Grand Rapids ir Chicago.

Jau dabar maršrutui tvarkiai einant, Detroitui, Chicago ir jų apie-linkėms bus gana laiko prisirengti.

Prakalbos bus bandoma surengti ir mažesnišė kolonijose — Youngstowne, Akrone, Daytone, tomis dienomis kai p. Tubelienė atvyks Clevelandan. Todėl šių kolonijų tautiniai veikėjai taip pat prašomi negaišinant laiko pranešti kad jūs gatavi prakalbas rengti.

Iš Pittsburgho pirmiausia tikėtų sustoti Youngstowne.

TĖTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĖJŲ!

"DICTATE FASTER DADDY... I CAN TAKE IT..."

THE SPEEDLINE CORONA
pays its way in almost any family

For as little as \$1.00 a week (plus small down payment) you get the thrill and pride of owning the tops in portable typewriters. The benefits you and yours receive from a Corona will repay you many times its cost. See any dealer... arrange for free demonstration.

Tik \$1.00 Savaitė
TRUPUTĮ ĮMOKANT

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausios pasauly. Jas naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškesnės, neapsieina nė valdiškos įstaigos, nei mokyklos. Pabandykite jas ir Tamsta. Užmokant ant syk, nuleidžiam 10 metų Mašinėlių kainos nuo 29 iki 60 dolerių.

Sulig reikalo, uždedam ir lietuviškus akcentus už tą čią kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir rašti pinigių, prieš pirkimą pasitarkite su mumis, mes tarpininkausime. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Iš Clevelando bus aprupintas Akronas ir Daytonas.

Didesnėms kolonijoms viešios prakalbos duodama laiko po apie savaitę, taip kad dienas galėsit puikiausia pasitaikyti.

MARŠRUTO TVARKA PITTSBURGH, Pa., su apie-linkėmis — Kovo 25 iki Balandžio 2.

CLEVELANDUI su apie-linkėmis — Balandžio 3 iki 9.

DETROITUI — Balandžio 9 iki 16 d. (Vėlykų laikotarpis).

GRAND RAPIDS — Bal. 18, 19 ir 20 dd.

CHICAGO — Balandžio 20 ir toliau.

Dienos dar nėra galutinės, bet tai maždaug numatytas laikas, kad kolonijos galėtų pasirengti ir komitetai žinotų ko imtis.

Kolonijų komitetai prašomi kreiptis p. Tubelienės prakalbų reikalui į: Tautinišės Tarybos Sekretorių.

K. S. KARPIUS,
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Lietuvos Konsulato Čikagoje Ieškomieji Asmenys

SARASAS NR. IJIS

Gimines ir pažįstami okupuotoje Lietuvoje ir užsieny paleško savo giminių ir pažįstamų Amerikoje. Ieškomieji asmenys yra:

BALKUS, Andrius Jonas, kilęs iš Genionų km., Trakų apskr. Paskutiniu laiku gyveno Chicagoje.

JOFFE, Benčijanas, Abraomo-Simono sunus, kilęs iš Vilniaus. Amerikon atvykus 1918 m. Gyveno Winnebagos, Wisconsin.

KUBEKAITE, vardas nežinomas. Kilusi iš Trakų apskr.

KURTAUTAS Kurtoftas), Juozas, gimęs Kaune. Amerikon atvykęs pirm Didžiojo Karo. Gyvenęs "Dolville(?)", mieste, Illinois valst. Taipgi buvo žinomas kaip Juozas Rimkevičius.

MIKALAUSKAS, Dr. Antanas. Gyvenęs Kaune, Klaipėdoje ir Boryne. Praeitais metais atvykęs Amerikon.

PODRIBONIS, Bronislovas. Amerikon atvykęs 1910 m. Gyveno Garden Ave., Hamilton, Ohio.

Pukis, Jonas, sunus Jono. Atvykęs Amerikon 1909 m., gyvenęs Coles, Ill.

RADZIUNAS, Kostas (Gust Rogers). Gyveno Chicagoje. Jam yra laiškas iš Vokietijos.

Ieškomieji asmenys arba juos pažįstantieji yra prašomi tuojau atsiliepti. Reikalas svarbus ir skubus.

LIETUVOS KONSULATAS,
30 No. La Salle St., Chicago, Ill.

Kaune mirė atsargos kapitonas Bronius Lazauskas.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Patarnavimas Dieną ir Naktį Biednuomenei už Nupigintą Kainą

KOPLYCIA DYKAI
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
340 Harding Street WORCESTER, MASS.

SPECIAL for your BUDGET

WIFE SAVER MONEY SAVER

Šių Visų Metų Didžiausias Kombinacijos Pasiuymas!

1940 Blackstone Plovimo Mašina su Siurbliu ir Pripilimui Šmirkštynė

BLACKSTONE Kilnojama Prosinimo Mašina ir Stalas

VISI 3 UŽ TIKTAI \$99.95

Mažai Ekstra Mokesčio Perkant Išlygomis \$4.95 ĮMOKĖT

Prosinimo Mašina ir Stalas Tikta! \$29.95

PLOVIMO MASINA Tikta! \$74.95

DEMONSTRACIJA NEMOKAMAI

Pirkite vieną arba visus tris už žemas kainas, kurios palaikys jums doleriu savo kišenėje. Pasidžiaugite vėliausiai skabimo mašinos pagerinimais kaip dideliu kubilu, kura vandenį negali tašktyti, hydraktorius veikimu, Lovell saugumo grežimo mašina, etc. Kilnojama Prosinimo mašina su nauju automatišku nustatytoju turi šilumos taupančių rodyklę ir veikia su piršto spaudimu. Tvirtas Baltai Emailuotas Stalas. Pirkite dabar!

Worcester County Electric Co.
11-15 Foster St. Dial 2-6771
WEBSTER SPENCER SOUTHBRIDGE

Kovo 22-ą dieną, 1941 m.

1914 Amer...
me prasidė...
niras — di...
autos labui...
nis element...
alistų; po...
po jurta...
antinė San...
re milžiniš...
n tautinės...
reikėj, idė...
autos labui...
organizac...
ksiančių n...
reijų; sand...
ringas lie...
Šiandien...
dejamas, š...
iečiamas po...
rejeta šimt...
sako: "Ka...
epadaro". I...
eda atsiras...
geru d...
aktyti, kad...
geru ir j...
yra! Nela...
iena iš die...
dė kolį tai...
diktus sar...
die įvairūs...
grijo, kad...
ta ir buti se...
Tiesa, ka...
uoja, tai m...
am į akį, i...
kankiai pa...
ang, mes t...
im, mes to...
emsim, ne...
siurodo, ka...
tai yra lab...
daro jokios...
s. Tuomi...
uri yra vie...
mums

šiuoms į veic...
ime nieko a...
ome apsigi...
reklam i...
šiam pajul...
mus išnaud...
Tad, ar n...
dareikams...
dareikams? A...
reikėj nuo v...
tai nuo ty...
pasiūkus...
rodami sav...
veisgrydis...
L. kad pala...
siuntė Stalinui pasve...
dabar iš m...
tų darbų...
rus tokį d...
rasti tam bimbiškas...
puslapiuose?

Kas pas...
Toji klaus...
vienas sand...
gerai? Tači...
sakyti, tai l...
teta atsitiki...
šes sako, kad...
kai, pas...
iš mes žino...
Bendrovės...
B. Strimait...
Mikalauka...
Sandariečia...
Sandarai n...
Radys, buv...
ninkų — s...
ris gryžės /...
ty incident...
de ir ypatri...
kalbant api...
Chicago su...
šandien p...
kino Stalin...
sveikinima...
niaus Bals...
tu Hartfor...
rietiis svei...
ka, ir jis...
"Vienybė"...
ros" red. p...
geri sanda...
ied. p. Vai...
net kritiku...
mas. Todel...
li manoma...
tika?

Negana...
staromis...
Tarybos t...
Jurgelio...
toriaus vie...
nes, kuriu...
tent; pp. :...
ys ir dr...
socialistų...
pateisino...
prieš kurį...
vo ir reik...

ANGLIS...
GREIC...
ISMC

Turėdama...
outalystą...
mokslinį...
lėmokis...
rašyti.

Amer...
14 Verno

BROLIAI IR SESĖS, SANDARIEČIAI, PAŽIURĖKIME KAS PAS MUS DAROSI

1914 Amerikos lietuvių gyvenime prasidėjo naujas gyvenimo etapas — didelis darbas mūsų tautos labui. Nuo tada, kada tautinis elementas atsiskirė nuo socialistų; po to divorso, pas mus buvo įkurta Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kurioje susitvėrė milijoniškos Amerikos lietuvių tautinės jėgos; pas mus buvo sukurtas idejalinis, pasiūventusių tautos labui vyrų ir moterų. Pašvietimo organizacija turėjo virš poros dešimties narių ir tiek pat priėmė; sandariečio vardas buvo garbingas lietuvių pasaulyje.

Šiandien pas mus visai kitas vaizdas, šiandien tenka sandariečiams pasitenkinti su pora trejeta šimtų narių. Sena patarė sako: "kas nedirba, tas klaidų apgardo". Bet pas mus jau pradėta atsirasti daugiausia klaidų gerų darbų. Aš nenoriu pasakyti, kad pas sandariečius nėra gerų ir garbingų siekių. Taip, yra! Nelaimė, kad pas mus nėra išdėstytas tenka išgirsti, kad kokį tai negarbingus darbus vykdyti sandariečių tarpe, ir tie įvairūs incidentai, jau tiek geria, kad su laiku bus sarmatai ir buti sandariečių?

Tiesa, kada mus kas pakritikavoja, tai mes labai smarkiai šokiname ir mes ir mūsų vadai šokiname pasakome, "mus yra daug, mes taip ir taip padarytume, mes to ar kito laikraščio neesame, neskaitysim." Vistiek pasirodo, kad tie mūsų grąsinimai yra labai silpni ir jie nesudaro jokios įtakos ir mūsų priekams. Tuomi patim kartu, kritika, kuri yra vietoj ir su faktais kerštas mums per galvas, spiauja mums į veidą, ir mes jį tai negalime nieko atsakyti. Jeigu bandome apsiginti, tai tik toliau vėrandam ir dumblyną, susilaukiame pajaukos, net iš tų, kurie mus išnaudoja.

Tad, ar nevertėtų mums, sandariečiams, eiti prie geresnių darykoms? Apvalyti mūsų organizaciją nuo visokio brudo, ypatin- gai nuo tų, kurie mums jau yra net aškus pentakojai. Juk kada mums savo kune žaidžias, jas pasidarysime, o jas reikės gydyti, kad palaikyti sveikata. Priešingai, mes supusim, nes jau ir dabar iš mūsų nekuriu politikiečių darbų, sudaro pas sandariečius tokį dvokiantį kvapą, kuris labai panašus mėšlyno kvapui.

Kas pas mus bloga?

Tokį klausimą gali statyti kiekvienas sandariečias. Ir kas čia negerai? Tačiau kad suglaustai atsakyti, tai bus gana paminėti keletą atsitikimų. Mat, sena patarė sako, kad "prisipažinimas prie klaidos, pusė bėdos laimėta." Visi mes žinome, kad Atstatymo Bendrovės šulai, ypatinai p. A. B. Strimaitis, A. Trečiokas, A. Mikalauskas ir kiti, kurie yra sandariečiai ar buvo, garbės Sandarai nedarė ir nedarys. N. Radys, buvęs valstiečių liaudininkų — sandariečių šulais, kuris grynė Amerikon po 1926 metų incidento, buvo mūsų žvaigždė ir ypatinai apie Chicago. Ne kalbant apie p. Radžio incidentą Chicago su kitiems sandariečiams; šiandien p. N. Radis, jau pasveikino Stalina ir Palecką, kurių sveikinimas tilpo, rodos "Vilniaus Balse." Tuomi patim kartu Hartfordo Siekys, irgi sandariečias sveikino Stalina ir Palecką, ir jis jau pats prisipažino "Vienybė". Jiedu, sulig "Sandariečių" red. p. M. Vaidylos išvados, gerai sandariečiai, ir todėl "S" red. p. Vaidyla griežtai neduoda net kritikuoti šiuos tautos išgamas. Todėl yra klausimas, ar toli ma nomana nueiti su tokia tak- tika?

Negana visų nesmagumų, pataromis dienomis SLA. Pild. Tarybos tarime nutarta išmesti Jurgelionį iš "Tėvynės" redak- toriaus vietos, mūsų trys žmo- nes, kuriuos mes rėmėm; but- tent: pp. S. Mockus, dr. S. Bie- žys ir dr. M. J. Vinikas, sulipo ir socialistų tėvo Grigaičio lopšį, pateisino pentakojų Mažiukną, prieš kurį sandariečiai protesta- vo ir reikalavo, kad būtų išmes-

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNELIS GREICIAUSIAS BUDAS ISMOKTI ANGLISKĄ KALBĄ Turėdamas kišeninį šį žodynelį, valstyje pagal geriausią kalbos mokslinį būdą, be kito pagelbos (išmoksi gerai kalbėti, skaityti ir rašyti). Kaina \$1.00 Amerikos Lietuvis 14 Vernon St. Worcester, Mass.

tas iš SLA. P. T. Tai yra tie mu- sų vadai, už kurių išrinkimą mes dirbome, mus pardavė pentako- jams! Negana to, mūsų organo redaktoriūs p. M. Vaidyla, kuris kadaise rodos ir buvo nežalėz- ninkų ar kitų kokių tai kūrėku, ir manė būti kunigu, kaip jo pa- ties buvęs geras prietelis iš Pittsburgho rašė "Naujienose", kad dabar budamas sandariečių organo redaktoriūm, ir SLA. Ap- švietos Komisijos nariū, pilniau- siai pritarė pentakojų skymui, kad išmesti Jurgelionį iš "Tėvy- nės" redaktoriaus pareigū.

Verta pastebėti, kad visai ne- seniai, sandariečiai iš Pittsburg- ho, Chicagos, Bostono, Worcesterio, siuntė protestus prieš Ma- žiukną, ir jie visi buvo inspe- ruoti iš paties Vaidylos, "Sanda- ros" redaktoriaus, tą daryti. Ar- toli p. "Sandaros" redaktoriūs p. M. Vaidyla mano eiti su tokia politika, ar tas eina ant sveika- tos sandaros interesams?

Tai taip dabar SLA. nariai žiū- rės į sandariečius ir sandariečių vadus, ypatinai, kada magary- čiams rašoma, kad p. Vitaitis, buvęs "Tėvynės" redaktoriūs, gavo SLA centre darbą tiktai už gerą skaitymą balsų", bet juk ži- nomas, kad tai buvo socialistų kandidato ar kandidaty naudai. Šelmis Račkauskas—Vairas, ku- ris rodos buvo du kartu nuteis- tas už šelmystę Lietuvoje taip gi yra sandariečias; Juozas Pron- kuskas, buvęs "Sandaros" redak- toriūs, irgi virto kunigu Chicagoj; bet visgi buvo socialistų pakali- kas, bet visgi jis yra sanda- riečias. Šiandien Račkauskas, Pronskus, yra 100% Stalino ber- nai, ir aiškūs Lietuvos išdavikai; bet sandariečių vadams, ypatin- gai p. M. Vaidylai, jie atrodo la- bai gerais prieteliais, net kriti- kuoti jų neleidžiama per "San- darą". Todėl ar tas yra ant svei- katos sandariečiams?

Bostone, neseniai įvyko Lietu- vai Rėmti Komisijos susirinkim- as; po susirinkimo buvo užkan- džia ir pasikalbėjimas; viena- ponia ir keletas vyrų, kurie turi galvas ant pečių, griežtai nesu- ku su socialistais, bet pora vyrų iš Worcesterio, kurie sakosi esą sandariečiai ir vadai, taip jau laizės prie socialistų, kad net buvo sarmata, ir koku žiūrėti

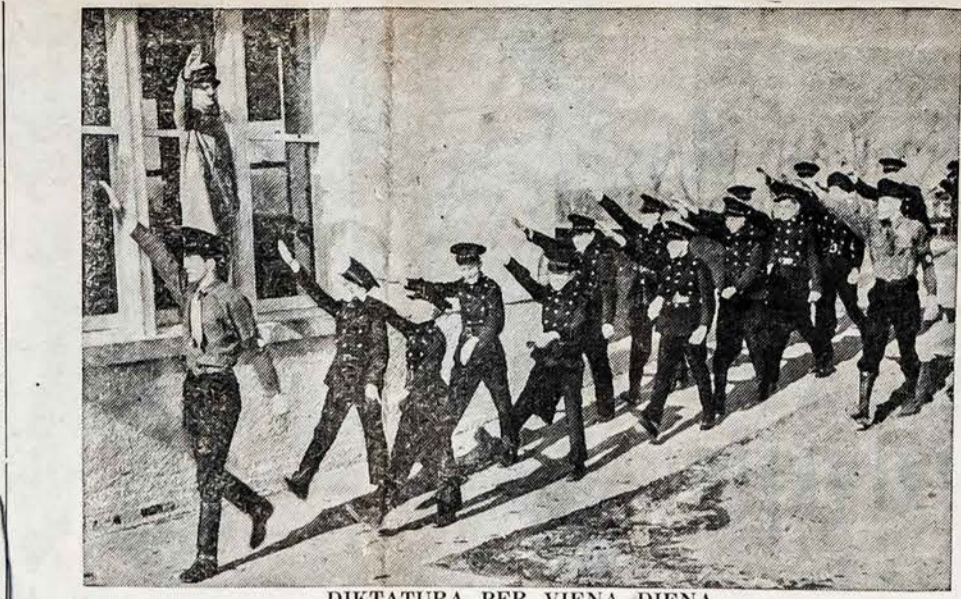
LOWELL, MASS.

KLIUBIEČIŲ VEIKIMAS

Ivykusiame D. L. K. Vytauto Klubo mėnesiniame susirinkime, nutarta gana daug įdomių reikalų, kuriuos neatsilankusiem ir susirinkimą bus įdomu paskai- tyti. Buvo kalbama apie paddy- nimą lietuviškų laikraščių skai- čių siūnimą klubui. Bet deja, kaž kodėl mūsų klube dabar la- bai daug grupių ir kiekvieną no- rėjo užrašyti savo pažiūrų laikraštį.

Net buvo tokių kurie siulė "Laisvę" ir "Vilni". Štai tau ir logika. Lietuvius žmones veja iš savų pastogių, Lietuvos turtus, mašinas gabena į Rusiją, žudo geriausius vadus, o dar priešų melus stengiasi skleisti. Bet vistiek klubo vadovybei neprilei- do ir neprenumeruoti juo bolsėvi- kiškų laikraščių. Klubas skaito "Amerikos Lietuvį", "Keleivį", "Sandarą" ir "Tėvynę".

Vytautas Ramanauskas išdavė raportą iš buvusio L.R.D. komi- teto suvažiavimo. So. Bostone, kovo 2 d. Priimta vienbalsiai ir Klubas pasiryžo remti tą drau- gių. Klubas nusistatė savo nario mokesnį į L.R.D. — \$5.00, iš pa- ringimų pelno. Tas yra pagrį- tas darbas ir sektinas pavyz- dys del kitų organizacijų.

DIKTATURA PER VIENĄ DIENĄ Pierson mokykloje, Sag Harbor, L. I., studentai suprato laisvės reikšmę, kada per vieną dieną visos jų teisės buvo atimtos. "Valstybės priešai" buvo nubauti nuvalyti laiptus už mažą prasikaltimą. Paveiksle rodoma kaip prieš diktatorių mokyklos orkestro nariai turėjo maršuoti ir atiduoti pagarbą.

juos. Tokių Naujoj Anglijoj yra ir daugiau, netik Worcesterį; bet jie, kaip ir kiti socialistų ber- nai, nusiims savo "tautiškumo" kaukes ir pasirodys, kad jie iš tikrųjų yra.

Todėl visi tie, kurie sėdi ant dviejų kedžių, kada nors nupuls nuo abiejų. Mes smerkdami savo viešus kritikus, pasiūreikime ką darom ir kur eina mūsų Sanda- ra! Pas mus, sandariečius, Nau- joj Anglijoj, praktiškai nebėliko nė vieno inteligento, ir intelligen- tija jau jokių reikalų su mumis nebeneri turėti, todėl, kad mūsų vadovybė sukrypus, pas mus drąsų akiplešų netruksta.

BROLIAI IR SESERYS, SAN- DARIEČIAI, pradėkime valyti savo organizaciją nuo visokio brudo. Kitaip, mes patys sugė- sim. Mums laikas kviesiti ir stip- rintti inteligentiškas jėgas, mūsų jaunimą, kuris šalinasi nuo mu- sų, bet ir už tai, kad ir patys kalti.

Jeigu mūsų vadai negali atsi- skirti nuo pentakojų, tai mes turėtume nuo jų atsiskirti, ir syki ant visados.

Kitą kartą pakalbėsime apie tai vadinamus 100% tautininkus, ir pažiūrėsime, kas pas juos yra. Tada galėsime padėti kortas ant stalo ir lošti kaip patrijotai ir sportai.

So. Bostono Senas Sandariečias

NEW HAVEN, CONN.

Įspudingas SLA Lietuvių kalbos kursų komiteto posėdis, svar- bus utarimai, Vokietaičių vai- šės, svečių malonūs Įspūdžiai.

Sekmadieny, kovo 16 d. įvyko svarbus SLA IV Apskr. Liet. Kalbos Kursų Komiteto narių posėdis gerb. Vokietaičių namuose, 180 Quinipiac Ave., ku- riam dalyvavo nemažas būrelis SLA veikėjų. Komiteto narius ir veikėjuos sveičiu maloniai pasi- tikoj gerb. Vokietaičiai. Po posė- džio šamjai pavaišino skaniais pietais, o po pietų, gerb. ponija Vokietaitienė sužavėjo savo svei- čius gražiai paskambinama ke- lėta gražių muzikos kurinių bei paduoduodama porą dainelių.

Gerb. p. M. J. Vokietaitis, Vice Pirmininkas Komiteto šamjai pavaišino sveičius kaip šaimininkas. Šis SLA Liet. Kalbos Kursų Komiteto narių posėdis buvo labai įspudingas, gyvas, kupinas entuziastiškos nuotaikos. Kaip socialiniu, taip ir kulturiniu at- žvilgiu paliko gerus, labai maloni- tus įspūdžius. Už tai visi komi- teto nariai ir sveičiai labai dėkin- gi gerb. mūsų žymiesiems veikėjams ponams Vokietaičiams.

Laikė posėdžio dalyvavo šie komiteto nariai: W. M. Chase, Pirm. iš Hartfordo; J. Zeman- tauskas, Izd. iš Waterburio; J. Dičkienė, Rašt. iš New Haveno; nariai: gerb. veikėjos, uolios mokyklų rėmėjos, ponios Zim- kienė ir Gailiunienė iš New Ha- veno; Ona Marcinkevičienė iš Bristolio; taipgi, sveičiai veikė- jai M. Kvaratiejus, Zimkus, Gailiunas, Kripaitienė ir Kripaitis iš New Haveno.

Komiteto narių svarbus nuta- rimai šie: 1) atidaryti mokyto- jų kursų parengimui mokytojų būrelį mūsų mokykloms, 2) su- rengti gražių mokyklų naudai iš- važiavimą del mokinių ir jųjų tėvų susipažinimo ir pasilink- minimo vasaros metu, 3) įvesti iš visų mokyklų mokslinį progra- mą — meno dalykų dėstymą, butent: mokymą dainavimu, lie- tuviškų šokių ir vaidinimų. Ta- po priimti pranešimai Komiteto Pirm. P. W. M. Chase, taipgi, J. Zemantausko, žodžiu, posėdis buvo labai intuziastiškoj nuoti- koj. Visi komiteto nariai ir veit-

Bendros Pastabos

Rašo, Vis Lietuvis:

Vasario 16 d. šventė šiuomet išsivijęs lietuvių buvo švenčia- ma kaip dar niekad pirmiau švėsta nebuvo: šventė ja visos kolonijos toj pačioj dienoj; šven- tės visos politiškosios sriovės (iš- skiriant išgamas komunistus); šventė net ir tokios kolonijos, kurios tą dieną pirmiau nebuvo šventusios. Daugelyje kataliki- kų bažnyčių įvyko net speciali- kos pamaldos, o kuriose to nebu- vo, ten kunigai bent iš sakyklų įsakė visiems melstis prie Die- vo, prašant Jo pagelbos, Lietu- vos nepriklausomybės atstaty- mo darbe.

— O —

Švenčiant tą garbingą Lietu- vos šventę, lietuvių kolonijos su- dėjo ir gražių aukų gelbėjimui nelaimingųjų Lietuvos pabėgėlių. Duosningumu ypatinai pasižy- mėjo Chicagos kolonija, sudėjęs visą tukstančio dolerių. Kitos kolonijos sudėjo žymiai mažiau, o dar kitos ir gana mažai. Paly- ginant su agitacija kokia spau- dėje buvo vedam, aukų galėjo bu- ti sudėta bent dešimtį kartų daugiau. O kad daugiau nesudė- ta, tai lyg norėtusi manyti, kad to priežastis buvo neprirengi- mas praktiškos sistemos aukų rinkimui.

Tačiau buvo ir tokių kolonijų, kurios toje šventėje aukų nesu- dėjo nė vieno cento, ir šventės apeigose net pasityčiojo, kad "geriau tuos pinigus pragerti." Tuomi pasiūžymė Philadelphij- jos kolonija, kur, kaip korespon- dentas sako, net ir apeigos atliktą karčiamišku būdu. Gaila, ir labai gaila, kad Philadel- fija budama USA valstybės nepriklausomybės lopšiu, lietu- vių tautiškamė gyvenimo dar- nesugebėjo pasiūžymėti jokiū gražių darbėliū, o šiuom sykiū jį sutrempė net ir Hartfordo koloni- ją, Vasario 16 dienos progra- mą panaudojusią lenkišką muzi- ką.

— O —

Abelnai kalbant apie Vasario 16 dienos šventę, reiktų pasakyti teisybę, kad šita šventė šiais metais atšvėsta visgi netaip kaip ją atšvėsti reikėjo. Vienur jos apeigose balevota, kitur dainuota meliškas dainas, kitur dargi neapsieita ir be šokių! Vadinasi, linksmintasi "po senovei" taip kaip ir kitiems praėjusiais metais, kada mes džiaugėmės Lie- tuvos nepriklausomybe. O juk šiais metais Lietuvos nepriklausomybė pavergta, sutrempta, iš- niekinta ir į purvus suminta. Ar tai dėlto reikėjo baliavoti, šokti ir linksmintis?

— O —

O juk reikėjo šiais metais Vasario 16-tą dieną atžymėti griež- to protesto masmingais. Reikė- jo išnešti protestus prieš Krem- liaus valdovus ir tuos protestus pasiūsti netik Maskvos ambasada Washington, bet ir į Mask- vą. Reikėjo griežtai pareikalauti, kad Maskva kuo greičiausia sulaukytų Lietuvos inteligentiškos ištremimus, kalinimus ir žudy- mus. Kad savo nuskurusius ka- reivius iškraustytų iš privatiškų namų ir tuos namus gražintų jų savininkams; kad leistų grįžti į savo šalį jiems pabėgėliams ir garantuotų visiems neliečiamy- bę. Ir daug, daug kitų reikalavi- mų Maskvai reikėjo surašyti, ir jai įduoti. Tai visa būtų pritikę dienos reikšmei ir momento svarbai. O dabar kas iš to, kad visur panaudota tik "linksmy- bės," net nežinia kodėl!

kėjai pasižadėjo uoliai dirbti ir rupintis idant mūsų mokyklų veikla plėtotųsi. "A. L." Reporteris

valstijoj kaip to valstijos šven- tę legalizavo įstatym davystė, le- gislatura, ne gubernatoriūs!

— O —
Pas mus vis dar kalbama apie tvėrimą visokių komitetų, tary- bų ir tam panašių organizacijų rinkimui aukų Lietuvos reika- lams. Gaila, kad šiuom taip tra- gišku laiku tenka prisimyti se- novės priežodį, kuriuom sakoma, kad prie blogos tvarkos visuomet "šaukiama kurtus lakinti, kada reikia į medžioklę joti". Kas to- kio panašaus dabar ir pas mus. Šaukta konferencijos, tvėrta fon- tai, steigta tarybos, ir dabar vi- sai ne gerai, reikia naujų. Gir- di, turi būti viena "demokratiš- ka" organizacija, kurią sudary- tų visokios organizacijos, srio- vės, na, ir taip toliau be galo.

— O —
Į tokią organizaciją rekomen- duojami jau ir žmonės, kurie, dar nežinia, ar "demokratiškai" viską tvarkant į tą organizaciją jie patektų. Pavyzdžiui, rekomen- duojamas SLA sekretorius Vinikas. Tas gerai, bet galėtų būti ir blogai. Kodėl? Štai ko- dėl: Vinikas yra didelės organi- zacijos viršininkas ir tik tą orga- nizaciją turėtų atstovauti. Tam reikia jam gaut organizaci- cijos tarybos mandatą, o tary- boje didžiumą sudaro žmonės visai kito plauko. Reikalą iškė- lus, tie kitaplaukiai atstovu gali išrinkti visai ką kitą, ne Viniką, kuris dabar beprasmiškai rekomen- duojamas; didžiuma, kad koki- kos, gali tyčia išrinkti komu- nistą Mažiukną, ir kaip tada? At- sargiai su rekomendacijomis!

— O —
Prabėgusių metų lapkričio mėnesij Amerikon atėjo raudono- sios Lietuvos laikraštis "Vil- niaus Balsas." Tame laikraštyje buvo pasakyta, kad komunist- bams okupavus Lietuvą, Mask- vos pastatytą Lietuvai "prezi- dentu" Paleckį sveikino "masės" Amerikos lietuvių: Dr. Graičiu- nas, Jonas Sekis, Radis ir A. Ki- sonas (šis net ir gastingiausias pri- dėjęs \$10.). Tą žinią V. Širvydas pacitavo "Dirvoj" (rodosi 49 No.) ir jokiū komentarų nedėjo, tik greta Sekio ir Radžio vardų kabėse pasakė "sandariečiai, ap- siūreikit." Tą pastabą panaudo- jo "Draugas" ir "Amerika," ku- riems "Sandara" savo stilium paaiškino, kad Sekis su Radžium daugiau nė sandariečiai. Tuom pasinaudojo "Vienybės" bendra- darbis Titnagas ir "Sandaros" bendradarbis Tas Pats, kurie sa- vo frazose tuos "paklončikus", taip sakant, "patraukė per kriuk- lę." Tomis frazomis labai išžei- dėjęs Sekis puolėsi piktai barti Ti- tnagą ir Tą Patį, visai nežinoda- mas iš kur atsirado žinia, kad jis komunistų pastumdėliū Paleck- kiui siuntė sveikinimą. Bet nieko nuostabaus, nes visi žino, kad Sekis visuomet dirba klaidas, paskui tų klaidų ginasi, ir paga- liaus nė šį, nė tą nušneka.

— O —
Tokių klaidingų supratimų ne- trunksta ir dabar. Maryland val- stijos legislatoroj 1935 m. atsi- rado bilius, kuris reikalavo Lie- tuvos nepriklausomybės paskel- bimo dieną (Vasario 16) įstaty- miškai skirti valstijos šventė. Legislatojos abu rumai tą bilių svarstę, pagaliau reikalinga bal- sų didžiuma jų perleido, ir tas bilius virto įstatymu, sulyg ku- rio Maryland valstijoj kasmet Vasario 16 diena turi būti šven- čiamą kaip valstijos legališka šventė — Lietuvos nepriklausomy- bės paskelbimo diena. Tokį įstatymą legislaturai užgryus, gubernatoriūs Nice 1935 m. Va- sario 16 d. proklamavo kaip le- galiską valstijos šventę (gubern- atoriai kiekvieną valstijos šven- tę kasmet proklamuoja). Dabar atsirado "žinovai," kurie emė garbinti buvusį gubernatorių Nice už Vasario 16 dienos "pa- darymą" Maryland valstijos šventė. Ir tuom "padarymu" užsiima ne koki ten paprasti žmogeliai, bet... laikraštinnikai! O juk Vasario 16 d. Maryland

— O —
Rastenis su Grigaičiu ilgai kalbėjosi apie socializmą; pirma- sis norėjo žinoti kuom socializ- mas geresnis už komunizmą, tai antrasis kad jau aiškino; tai pri- aiškino porą Vienybės numerių, ir į paklausimus beveik nieko ne- pasakė. Dabar jiedu pabaigę sa- vo kalbą, apie socializmą žino tiek pat kiek ir pirmiau žinojo. Tik Grigaitis gali pasitenkinti, kad savo religiją jis pademon- stravo ir Vienybės skaityto- jams.

— O —
Vienybė sako, kad Bagočius turi daugybę savo paveiklų vi- sokiuose kostiumuose, nes kada tai jis buvęs didelis aktorius ir "lošes visokius" teatrū. Iš to lyg būtų galima suprasti, kad Bagočius kada tai val lino ir vyskupo rolę. Tai kokius pai- beliams reikėjo sakyti, kad vys- kupo kostiumuose jis "ieško raktų"? Kodėl nereikėjo pasakyti kokio raktų jis ieško ir tam raktas jam reikalingas!

ŽMONIJOS ISTORIJA DOVANAI 610 pusl. didumo, \$2.00 vertės knyga dykai tam Kas Naujai Išsirašys 'Dirvą' Metams už \$2.00 Dirva 8 pusl. didumo, metams \$2; pusei metų \$1. Populiaris tautinis laikraštis. Eina 26-ti metai. AR SENIAU ŽMONIJA KARIAVO MAŽIAU? AR ŽMONIJA kada kariavo mažiau negu dabar? Kada buvo 100 metų karas? 30 metų karas? Rožių karas? 7000 MIRUSIŲ LIETUVIŲ. Kas jie tokie? "Dirvoje" kas savaitę telpa mirusių Amerikos Lietuvių vardai ir iš kur jie iš Lietuvos paėjo. Matysit pažymėjimus savo giminių, draugų, kaimynų. Iki galo šių metų mirusių skaičius viršys 7,000. DIRVOJE telpa eilių-dainų, istorinių apysakų, lengvų pa- siskaitymų. Dirva jums tikrai patiks. Pamatymui siunčiama dykal. Priduokit aiškų savo adresą. "DIRVA" 6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Dienos Klausimais Prez. Roosevelto Kalba ir Nusistatymas

Praėjusį šeštadienio vakarą, kovo 8 d., Prezidentas Rooseveltas faktinai ir aiškiai pasakė Amerikos nusistatymą linkui komunistų — fašistų ir nacių, taipgi ir Japonijos imperialistų, bendrai sakant, prieš "Ašies" pasimojimą.

Šiandien Amerikai jau yra aišku, kad karo išvengimas nėra galimas, nes jeigu viso pasaulio tautos ir šalis bus pavergtos kelių diktatorių, tai šios šalies likimas irgi negalės būti labai geras.

Amerikai įsimačiusi į karo baisenybes, prisieis gelbėti kai kurias šalis maistu, aprūdalais ir amunicija. Todel darbo Amerikoje bus daug, viskas pabrangs, o ypatingai maistas. Taksos, gal

pasieks 10% nuo uždario ir pelno, bet tas viskas yra vertas mūsų paramos, nes kitos išeities mums nėra, bent jeigu Vokietijoje kiltų suirutė!

Amerikos lietuvių pozicija turėtų būti aiški; tie, kurie remia Maskvos ar Berlyno bei Romos diktatorius, jie yra aiškūs šios šalies priešai. Amerikos lietuviai turėtų būti lojalūs šios šalies interesams, nes čia Amerikos lietuvių yra antra tėvynė ir gal but geresnė už pirmąją, prieš susidėjusių aplinkybių.

AMERIKA LAIMĖS ŠI KARĄ ir PASAULIO DIKTATORIAI NUSIRIS NUO ŽEMĖS PAVIRŠIAUS. ŽMONIŲ DRAUGIJOS LAISVĖ BUS ATSTEIGTA, gal NE GREITAI, BET SU LAIKU.

"Naujienos" Jau Virto Stalino Organu?

Iki šioliai buvo manyta, kad "Naujienų" redaktorius p. Grigaitis kuomi tai skyrėsi nuo "Laisvės" ir "Vilnios" redaktorių, kurie yra jau aiškūs Maskvos agentai, bet Grigaitis redeguojamas "N" buvo vedomas priešingoj krypty, bet labai miglotame nusistatyme.

Ir štai SLA. vice-pirm. Mažuknos reikale, Grigaitis labai aiškiai ir ne abejotinais parodė savo kacepišką veidą, su gudriu išsisukinėjimu; jis turi gana drąsos siulyti SLA. nariams, kad jie atsiprašytų p. Mažuknos už tai, kad Mažukna budamas tautos išgama, reikalavo, kad SLA. Pild. Taryba pripažintų tiktai Stalina, kaip Lietuvos tikrąjį šeimininką, o prašalintų dabartinis Lietuvos konsulus ir nežiurint to, kad Amerikos valdžia juos pripažįsta.

Šitoks p. Mažuknos reikalavimas buvo paskelbtas ir neuzginčytas spaudoj; nors buvo bandoma pasiteisinti; bet aiškūs komunistas matėsi Mažuknos mintyse. Dabar p. Mažukna jau kalba apie "didelius darbus Lietuvai", kas žinoma, yra nosenasas. Mažukna, kiek žinoma, jau per virš 20 metų buvo tik paprastas marksizmo fanatikas ir išgama, Lietuvos interesams jis buvo tiek prielankus kiek kiti išsigimėliai.

Kad parodyti, kaip socialistai dirbo Lietuvos labui, tai štai parduosiu pavyzdį: visi gerai atsimenat, kad Amerikos valdžia tu laiką po pasaulinio karo nepripažino Lietuvos Nepriklausomybės. Todel Amerikos lietuviai dėjo visas galimas pastangas, kad pripažinimas būtų atsiestas. Tuo reikalui buvo renkami parašai, petičijos, prašymai siunčiami Washingtonan, Chicagoje, North Side prie Wabansia Ave. ir Gerard g-vės, Liuosybės Sveitainėj buvo sudėta surinkti keli tukstančiai parašų, kuriuos chigiečiai rengėsi siųsti Washington. Šituos parašus Socialistų 83 kp. nariai sunaikino. Toje kuopoje priklausė beveik visas naujieniečių štabas ir tenai priklausė pats "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis. Čia lai pats skaitytas padaro savo išvadą, kaip socialistai remė Lietuvą.

Negana šito nepatriotiško pasielgimo, p. P. Grigaitis "N" red. kalbėdamas toj pačioj sveitainėj ir tos pačios kuopos surengtose prakalbose, pasiūlė rezoliuciją ir buvo priimta LSS. 83 kuopos, kad nadouti "Lietuvai nė cento". Tą pačią rezoliuciją patvirtė Grand Rapids, Mich. ir Rockforde Ill., LSS. kuopos. Kada viršminėta prakalba ir rezoliucija buvo priimta, šiu žodžių rašė jui teko tenai buti ir girdėti. Mat, tada Lietuvių Ex-Kareivių Susivienijimas dirbo Lietuvai, ir

mums tekdavo nemažai nukentėti nuo šitų išgamų, arba taip vadinamų lietuviškų marksistų.

Todel čia negali buti nieko nuostabaus kaslink "Naujienų" nuėjimo pas Stalino gėngės prieštalius, jie visi iš vieno lizdo ir visi vienodu kvapu atsiduoda, tai yra kai žydo skranda buvusi silkių bačkoji, ir vis silkėms atsiduoda nežiurint kur tu ją nedėtum.

Suprantama, p. P. Bajoras be abejonės yra priverstas rašyti apie Mažiukną, taip, kaip jam liepiama rašyti. Tuomi pačiu kartu p. Mažiuknos pasiteisinimas yra paprastas melas, akių dumimas. Faktas yra žinomas, kad p. Mažiukna buvo vienas iš tų, kuris ne tik nieko nepadėjo Lietuvai, bet kada buvo renkama aukso metalas Lietuvos vėliuotos palaikymui, tas p. Mažiukna ne tik nepadėjo, bet tam darbai kenkė kiek galėjo. Tą faktą žino visi geri Pittsburgo Pa. tėvynainiai!!!

Butų galima labai daug prirašyti apie socialistų šposus ir to paties Jurgelionio darbus, kuris su savo kolegomis veikė išvien, tik dabar prie SLA. lovio susipyko, ką žinoma, galima pastebėti ir Maskvoje, kaip likviduojama vienas po kito. Todel ir Jurgelionis yra tik Maksim Litvinovo pavyzdys. Mat, p. Jurgelionis sakydamas, kad marksizmas ir banditizmas yra vienas ir tas pats, netyčiomis labai didelę tiesą pasakė, ir tik kovodamas už pragyvenimą matė butiną reiką tai padaryti.

SLA. nariai tegul nemano, kad mano pranašystės 1929 metais buvo tik vėju paremtos! Iki šioliai, kas buvo pasakyta, 1929 m. šandien virto faktais, ir SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE šiandien likt tas audros supamas laivas, nežino savo likimo ir jau vanduo veržiasi ir skandina. Į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje veržiasi visi marksistai, išgamos ir parazitai, jie ten veržiasi vienas po kitą, kad pasinaudotų keliais sudėtais doleriais, ir tas SLA. skandina ir veda prie prapulties.

Inž. Br. F. Simons-Simokaitis "Darbas — užsiėmimas yra butiniausias pagrindas kiekvienam malonumui," sako Leigh Hunt.

James Stephens pasakė: "Moters gudresnės už vyrus, nes jos mažiau žino ir daug supranta."

"Visada elgkis teisingai," pasakė Mark Twain. "Tas kai kuriuos žmones patenkina, o visus kitus — nustebina."

Euripidis nusiminusiems nurašina: "Blogiausiuose nepasiekimuose visada yra gopa laimingiausiai permainingai."

"AŠ VISTIEK ABEJOJU APIE KONSTITUCIJĄ"

DIDINGAS LIETUVOS PREZIDENTO SUTIKIMAS NEW YORKE

400 Musų Šviesuomenės Entuziastiškai Pasveikino Aukščiausius Svečius Puošniausiame Amerikos Viešbutyje

1941 m. kovo 10 d. liks Amerikos lietuviams istorinė diena: tą dieną į Kolumbo kraštą pirmą kartą atsilankė Lietuvos Valstybės Galva. Į mūsų tautos trečdaliai gyvenamąją žemę atvyko garbingiausias lietuvių tautos sunus, vyriausias laisvės kovų vadovas, nenulstantis tautinės samonės skleidėjas, žymiausias mūsų publicistas rašytojas, pirmasis ir ilgametis Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona su Ponia. Atvyko ne pas svetimuosius, tik pas savuosius, pas mylimus savo brolius ir seseris lietuvius. Šis gražus tarpusavio santykius su nuosirdžia meile, pagarba ir atsidavimu pasireiškė nuo pat pirmos dienos. Kitaip ir negali būti baisios tragedijos prislėgtoje mūsų tautoje. Jau tas reikšminis lemia lietuvių tautai šviesią ateitį.

Šiandien netenka stebėtis iš tokio kilniausios lietuviškos asmenybės įvertinimo. Antanas Smetona yra tas pat visiems lietuviams. Garbingoje Lietuvos kariuomenės kapitono uniformoje turėjau laimės daugeliu atvejų lydėti Lietuvos Prezidentą, keliaujant po Tėvynės žemę į jvairias iškilmes 1927-30 metais. Mačiau kaip lietuviai ir kitataučiai nuosirdžiai myli savo valstybės vadą, kiekvienoje vietoje skirtingai savotiškai pagerbdami jį. Prezidentas mylėjo savo liaudį, atsiskirdavo nuo savo palydovų ir ilgai kalbėdavosi su senais bei jaunais ūkininkais, kumečiais ir darbininkais, ypač teiraudamasis pas juos kas vietoje yra taisyti, na, ko trūksta ir ko reikia jaunajai savai valstybei. Iš tų vadų pasikalbėjimų su plačiaisiais visuomenės sluoksniais paskiau kilo nesibaigianti eilė naujų reformų, kurios ilgainiui nuostabiai kurė lietuviškąją pažangą ukyje, dirbtuvėse, prekyboje, ginkluose jėgose ir valstybės aparate. Tą pažangą ir turtėjančią Lietuvą pernai užmynė žiaurusis aziatiškas Rusijos imperializmas. Tauta liko pavergta, bet jos vadas nepasidavė tironijai ir tiktai pasitraukė į laisvąją Amerikos Lietuvą.

Baigiant Vakariene, Prasadėjo Sveikinimo Kalbos

Baigiant pokylio vakariene, sutikimo k-to pirm. dr. Vencius pasakė jautrią įžanginę sveikinimo kalbą ir vedė pokylio programą. Paminėjęs daugybę žymiųjų veikėjų, laiko taupumo sumetimais pakvietė keletą jaunosios kartos atstovų, kurie pasveikino vieninąjį kėlė Lietuvos Nepriklausomybės reikalą ir prasė įgudusį tautos vadą toliau tebevadovauti laisvę pamilusiai ir jos vėl trokščiančiai tautai. Adv. V. Laukaitis po kalbos įteikė Marylando valstybės gubernatoriaus O'Conor ir Baltimorės majoro Sveikinimo raštus. Motery Vieniybės vardu pasveikino jos pirm. Strumskienė. AMERIKOS red. Laučka jautrioje patriotiškoje kalboje ragino visus lietuvius siekti tautinės vienybės kovoje dėl nepriklausomybės. VIENYBES red. Tysliava pakartojo garsaus prūsų sukilėlio Montės žodžius, kad mes kaip žmonės panašūs esam į darbščiuųjų bičių avilį, kur reikalingas vadas, ir stipriai jausingai teigė, kad lietuviams reikalingas vadas senos tėviškės vadavimui. Tauta išgyveno daug nelaimių — išgyvens ir ši. Senas mūsų laisvės kovotojas šiandien su mumis. Su šiuo vadu Amerikos lietuvių milijonas atneš tėvynėi laisvę. DIRVOS red. Karpis pabrėžė, kad dabar, kaip niekad pirmam, ypatingai reikia vieningo darbo siekiant Lietuvos Nepriklausomybės.

Prez. Smetona ir p. Smetonienė Maloniai Paspaudė Šimtus Džiaugsmingai Tiesiamų Rankų

Taigi, kaip mūsų Tėvynėje, taip ir šiame krašte lietuviai Amerikos vartuose, New Yorke, nors nuliūdę dėl Lietuvos nelaimės, betgi entuziastiškai sutiko savo vadą A. Smetoną, — tą gyvąjį Lietuvos Nepriklausomybės simbolį, kurį kruvinoji Maskva atkakliai stengiasi sunaikinti, net jo raštus ir paveikslus degindama. Tuščios pastangos; kas Rusijai nemelia — tas lietuviams brangu. Keturi šimtai žymiausių Amerikos lietuvių suplaukė kovo 13 d. į puošniausią New Yorko viešbutį Hotel Pierre sutikti ir pasveikinti mylimą senąjį mūsų tautos vadovą ir p. Zofiją Smetonienę. Čia sugužėjo iš tolimiausių miestų atvykę jaunieji mūsų veikėjai,

darbščiosios lietuvių, tautinės dirvos veteranai (k.a.: kun. Židanaivičius, Gegužis, Lopatto, Birštonas, Ambraziejus, Pivoriūnas, Jurgelionis, Ambrozevičius), lietuviškosios dainos skleidėjai, žymūs profesionalai, verslininkai, bankininkai ir fabriku darbininkai — plačios ir margos mūsų visuomenės atstovai, lietuviškojo gyvenimo ramsčiai. Lietuvių diplomatinį įstaigų vadovai. Buryms mūsų tautai nusipelnusių amerikonių — profesorių, teisėjų, politikų. Didžioje gražioje salėje ant sienos nukorusios milžiniškos Lietuvos ir Amerikos vėliavos reikšmingai atstovavo mišriam samburiui. Dvi tokios pat vėliavos stovėjo už garbės stalo. Salėse reikiškesi nepaprasta nuotaika, kuri sprogo milžinišku entuziazmu, kai uniformuotais legionieriais su lietuviškomis tautiniais rubais tiesė kelį garbingiesiems svečiams.

Po ilgo griausmingo plojimo sutikimo komiteto vadovybė kiek vieną skyrium pristatė Lietuvos Prezidentui ir p. Smetonienei, kurie maloniai paspaudė šimtus džiaugsmingai tiesiamų rankų. Teko stebėtis, kad Prezidentas daug pavardžių buvo žinomas ar girdėtos ir kad jis kalba angliškai.

Baigiant Vakariene, Prasadėjo Sveikinimo Kalbos

Baigiant pokylio vakariene, sutikimo k-to pirm. dr. Vencius pasakė jautrią įžanginę sveikinimo kalbą ir vedė pokylio programą. Paminėjęs daugybę žymiųjų veikėjų, laiko taupumo sumetimais pakvietė keletą jaunosios kartos atstovų, kurie pasveikino vieninąjį kėlė Lietuvos Nepriklausomybės reikalą ir prasė įgudusį tautos vadą toliau tebevadovauti laisvę pamilusiai ir jos vėl trokščiančiai tautai. Adv. V. Laukaitis po kalbos įteikė Marylando valstybės gubernatoriaus O'Conor ir Baltimorės majoro Sveikinimo raštus. Motery Vieniybės vardu pasveikino jos pirm. Strumskienė. AMERIKOS red. Laučka jautrioje patriotiškoje kalboje ragino visus lietuvius siekti tautinės vienybės kovoje dėl nepriklausomybės. VIENYBES red. Tysliava pakartojo garsaus prūsų sukilėlio Montės žodžius, kad mes kaip žmonės panašūs esam į darbščiuųjų bičių avilį, kur reikalingas vadas, ir stipriai jausingai teigė, kad lietuviams reikalingas vadas senos tėviškės vadavimui. Tauta išgyveno daug nelaimių — išgyvens ir ši. Senas mūsų laisvės kovotojas šiandien su mumis. Su šiuo vadu Amerikos lietuvių milijonas atneš tėvynėi laisvę. DIRVOS red. Karpis pabrėžė, kad dabar, kaip niekad pirmam, ypatingai reikia vieningo darbo siekiant Lietuvos Nepriklausomybės.

Baigiant Vakariene, Prasadėjo Sveikinimo Kalbos

Baigiant pokylio vakariene, sutikimo k-to pirm. dr. Vencius pasakė jautrią įžanginę sveikinimo kalbą ir vedė pokylio programą. Paminėjęs daugybę žymiųjų veikėjų, laiko taupumo sumetimais pakvietė keletą jaunosios kartos atstovų, kurie pasveikino vieninąjį kėlė Lietuvos Nepriklausomybės reikalą ir prasė įgudusį tautos vadą toliau tebevadovauti laisvę pamilusiai ir jos vėl trokščiančiai tautai. Adv. V. Laukaitis po kalbos įteikė Marylando valstybės gubernatoriaus O'Conor ir Baltimorės majoro Sveikinimo raštus. Motery Vieniybės vardu pasveikino jos pirm. Strumskienė. AMERIKOS red. Laučka jautrioje patriotiškoje kalboje ragino visus lietuvius siekti tautinės vienybės kovoje dėl nepriklausomybės. VIENYBES red. Tysliava pakartojo garsaus prūsų sukilėlio Montės žodžius, kad mes kaip žmonės panašūs esam į darbščiuųjų bičių avilį, kur reikalingas vadas, ir stipriai jausingai teigė, kad lietuviams reikalingas vadas senos tėviškės vadavimui. Tauta išgyveno daug nelaimių — išgyvens ir ši. Senas mūsų laisvės kovotojas šiandien su mumis. Su šiuo vadu Amerikos lietuvių milijonas atneš tėvynėi laisvę. DIRVOS red. Karpis pabrėžė, kad dabar, kaip niekad pirmam, ypatingai reikia vieningo darbo siekiant Lietuvos Nepriklausomybės.

Prez. Smetona ir p. Smetonienė Maloniai Paspaudė Šimtus Džiaugsmingai Tiesiamų Rankų

Taigi, kaip mūsų Tėvynėje, taip ir šiame krašte lietuviai Amerikos vartuose, New Yorke, nors nuliūdę dėl Lietuvos nelaimės, betgi entuziastiškai sutiko savo vadą A. Smetoną, — tą gyvąjį Lietuvos Nepriklausomybės simbolį, kurį kruvinoji Maskva atkakliai stengiasi sunaikinti, net jo raštus ir paveikslus degindama. Tuščios pastangos; kas Rusijai nemelia — tas lietuviams brangu. Keturi šimtai žymiausių Amerikos lietuvių suplaukė kovo 13 d. į puošniausią New Yorko viešbutį Hotel Pierre sutikti ir pasveikinti mylimą senąjį mūsų tautos vadovą ir p. Zofiją Smetonienę. Čia sugužėjo iš tolimiausių miestų atvykę jaunieji mūsų veikėjai,

Latvianų žydų vardu sveikino J. Frenkelis. Latvų vardu H. Lielnors sveikino Lietuvos Nepriklausomybę, lietuvių tautos vadą ir ilgametį Prezidentą, reikšdamas viltį netrukus išgirsti reikšmingą Pr-to balsą Pabaltijo tautų naudai. Latviai išvien su lie-

tuviais siekiant laisvės ir naujos santvarkos pasauly, kad visos tautos būtų laisvos. Ruoškimes tai kovai mūsų tautų išvadavimui.

Estijos Pasiunt. Min. J. Kaiv Sveikinimo Žodis

Estijos pasiuntinys min. J. Kaiv pareiškė: "turiu garbės pasveikinti Lietuvos Prezidentą estų vardu. Musų kraštai maskolių užpulti ir pavergti. Maskva stengiasi sugriauti Pabaltijo tautų susikurtą gražų gyvenimą ir pažangą. Vėl susilausim laisvės, dėl kurios vieninai kovosime. Prez. Smetona vienintelis Pabaltijos v-bių prezidentas laisvas ir gyvas. Tegyvuoją Lietuvos Nepriklausomybę ir Prezidentas Smetona!"

P. Smetonienė, padėkojusi visiems už gražius sveikinimus ir linkėjimus, palinkėjo, kad Dievas padėtų mums visiems gyvenimui vienybėje.

Prez. Antano Smetonos Kalba

Pagaliau, atsisojimų ir griausmingais plojimais pasveikintas, prabilo Lietuvos Prezidentas A. Smetona: "Broliai ir seserys amerikiečiai lietuviai! Nuosirdžiausia mano padėka visiems, kurių dėka galėjau būti sutiktas; komitetui, kuris tiek daug rūpesčio padėjo, visiems jo bendradarbiams ir svečiams, pasiryžusiems surengti pagerbimą man taip liudną valandą. Ypač mane sujaudino Marylando pasveikinimas, atneštas teišėjo Laukaitio. Dėkoju už gražius sveikinimus.

"Liudną pasveikinimą nešu iš mylimos Tėvynės Lietuvos, kuri tiek vargo neša. Man ypatingai sunku. Lankausi kaip Lietuvos Prezidentas laisvoje Jungtinių Valstybių žemėje. Liudnas esu, bet nenusiminęs. Atnešu pasveikinimą iš Tėvynės, kuri neša vargą, despotizmą, ir šaukiasi jus pagalbos. Aš tikiu, kad tie tylūs šauksmo žodžiai jums bus suprantami: telkites vienybėn, užmirškite kas jus skiria. Riša Lietuvos meilė — valauokitės ja! Taip šaukia Lietuva, pavergta, bet nenorinti pasiduoti. Liudna. Mano bendradarbiai sėdi kalėjime, kiti gal jau negyvi. Dirbsiu toliau su jumis.

"Broliai ir seserys lietuviai amerikiečiai! Ne tušiomis rankomis atvažlavau. Atvežiau jums Lietuvos vėliavą. Gelbėdamas save ir savuosius, gelbėjau Lietuvos garbę ir vardą — nedėjau parašo ant gėdos dokumento.

Jo nepasirašiau. Aš buvau ir busiu Lietuvos Respublikos Prezidentas — bent lietuviškos akivaizdoje. Musų vėliavą galim tęsti kovą. Gal vienas tam nepatinka Smetona, nešioju Lietuvos vėliavą, gali vėl suplevėsuoti, kad darys tinkamos sąlygos Lietuvos valdžiai sudaryti.

Mūsų padėtis nėra be gėdos. Mes ne vieni. Daugiau kaip tas milijonų žmonių, mašinų delių tautų pavergta. Visu kėncia, dejuoja — jos vėliavos buti laisvos. Jei ir mašinų bet stiprus savo teisybę šiandien paminta, parnešianą Didįjį Karą, kuris pasveikintų tautų laisvę. Kas neša tą Ameriką! Jos Prezidentas, sūnas! Su tuo didžiuoju prezidentas Rooseveltas. Jis žodžių nemėto. Ką pasakodir daro. Jis paguodė visą žąsias tautas, parbloktas sąsybės despotizmu.

"Kai aš Europoje nekėnu vietas, kur man ir seimai pati, mano bendradarbiai nevažiuot į Ameriką, kur man riu vardo. Sakau: dėl to žiuosiu, gal galėčiau savo apginti. 70-tus metus aš studijavau moksleivis, veikiau džiau kitus — ir man 15 metų išbuva Lietuvos prezidentu. Tad turiu pasitikėti Patiksiu ar ne, bet sakysiu apie Lietuvą. Nesibrūsiu ir rikiučių lietuvių gyvenimui, žinau, kad jusų širdys Lietuvai ir Jos laisvei, kaip mano širdis. Tikiu, kad sutiks su meile. Šis susitarimas stiprina viltį, kad Lietuva ir bus nepriklausoma. Gal įtikinti, kad ji bus laisva Vilniū, su Gardinai!"

"Mes stipresni negu praemetus. Tada neturėjome suomenės, neturėjome Dabar, 20 metų ragavę, nebusim kitoki. Pasikviesdytojai tuos, kurie lankėsi voje Lietuvoje. Ar nematogerintų ir naujų kelių, ukių, fabriku? Ar Lietuvos kės nekeliavo į pasaulį? 6,000 mokytojų, aukštų klų, kurių neturėjom carokais. Lietuva tiek pakėliai truko darbininkų. Tai ne tik lietuviai, bet ir atstovai, kurie matė Lietuvos tautą nedidelę, bet gąga, darbiši ir verta laisvės.

"Atvažiuoju pasisėdėti ir bei ir darba dirbti, koks mano pareigoms: rūpinuosi, kad Lietuva būtų vėl laisva. Kas dirba — turi būti pasimamas, talka. Turim šiandien daugiau darbu dirbti. Atgimkim 1919-1920 metų entuziazmą. Pamatysim — atstatysim nybėje galybę. Susiklausi remiasi ant mūsų vilties. Ir tikėjimas yra didelis akto, kai rišasi su darbu. Nėra čios be dumy, bet nėra grynų langų, durų, pro kur dumy išeiti.

"Mes maži, o Rusija didėliau girdejiot; kas Rusijai milžinas, kurio tikslas — spausiti. Jei nespaus — išlįs ir eis į laisvę. Ateis landa, kada galėsim sukurti didesnę energiją, negu Lietuva pirma parblokti. Šauksis išgirs — priitars. Priitars lietuvių tauta. Eism tikslu nu žygiu. Vietoj įsivertinti patatysim naujus. Mus laisva. Negalim išvažiuoti da pasiekim savo žvaigždės laisvės. Bet pasieksim.

"Amerikos ambasadoriaus vaduotojas Berlyne labai nosi Lietuvos likimu ir manom atvykimu. Ačiu jums. "Kalbant su spaudos atstovais įvyksta klaidų. Vienam dūty buvo pasakyta, kad aš prii vienintelis Lietuvos Prezidentas. Buvo ir kiti. Didelė žangos padaryta Lietuvoje, man valdant, bet ir Pranciam Stulginskui ir Grigaitis dant. Bet kam valdant dar darė pažangą.

"Broliai ir seserys! Nėdžiai dėkoju už toki gražų kima, pagerbimą, didelį smamą. Ačiu jums visiems. skirstykim su mintimi: laisva nepriklausoma Lietuva. Sugiedojus Lietuvos ir kom himnus, niekas dar nesiskirstytis. Prezidentas, Smetonienė ir kiti aukšti sveikintalai šnekėjosi su visais ir pasirašydavo atminimui.

Po tokių sutikimų, po gražaus amerikiečių bendravimo su Lietuvoje, dentu turi prasidėti nauji nė: organizuota talka, milžiniški darbai ir atkakli del mūsų Tėvynės išvadavim. Amerikos Lietuva laukia Vado šauksmo ir tiesos apsisijos smurtą ir despotizmą. Petras J.

Praeities Tyrimas Nepriklausomoje Lietuvoje

Tavo tėvynė, tavo protėviai, tavo tauta, tavo gimtoji vieta, tavo praeitis ir tavo prigimtis — tai tavo šventi šventenybė.

R. H. FRANCK

BE PRAEITIES nėra ateitis. Reta tauta taip gali diduotis savo praeitimi, kaip mes lietuviai. Musų praeitis — tai vaivorykštės spalvomis nudazyta tautos kova, pražyduši karžygių krauju, lietu amžiais del brangiausio žmogaus turto — laisvės. Kronikos ir kiti istoriniai šaltiniai aprašo musų didžiųjų valdovų — karalių ir kunigaikščių žygius, jų laimėjimus ir pralaimėjimus, jų planus bei užsimojimus, jų tautų būdą ir politinį kurybingumą. Bet tai raktai, kurie kalba protui. Reikia atsiminti, kad kiekvienas svarbus tautos įvykis nepraeina nepalikęs pėdsakų laudyje, kurioje jis paskui neraišytai žodžiais keliauja iš žmogaus į žmogų, iš kartos į kartą ar tai dainos, ar tai pasakos pavidalu.

Kiekvieno žmogaus gyvenimas susideda iš linksmų ir nudnų momentų, iš kasdieninių ir iškilmingų. Žmogus gyvena tam ukroje apinkoje, jis bendrauja su kitais, svarsto savo asmeninius ir visos bendruomenės reikalus. Ji grūdina gyvenimą, veikia gamta, o jis seka ir stebi gamtos paslaptis ir mokosi išminties iš gyvenimo. Visas žmogaus buitis atsispindi jo kuryboje, tiek dvasinėje, tiek medžiagineje. O tie liaudies gyvenimo atspindžiai juk visos tautos būdingiausių savybių išraiška!

Paimkime kad ir tas musų taip išgarsėjusias liaudies dainas, kurioms žavejosi daugelis didžiųjų pasaulio asmenybių. Tuoj pamatysime ten kiekvieną liudną ar linksmą žmogaus — nežinomo liaudies dainiaus — gyvenimo ritmo momentą, užgavusį jo jautriausią širdies atodųsį, iš kurio paskui spinduliuojanti džiaugsmu ar nūdesiu išsiveržė daina — jo sielos vaisius, kurį jis prie kasdieninio darbo gal dienų dienas, metų metus brandino. Paskautyk tai pataries bei priežodžius ar tai ne patirtų, gyvenimo išstebėčių, faktų ilgos patirties išdava. O įvairiomis juostelėmis, rožytėmis, tulpėmis, įvairiomis saulėmis ir kitais margais ornamentais ornamentuotais išmarginta verpstė, kultuvė ar margai išrašyti grėblėlis — ar tai ne pačių gražiųjų sielos gelmėse paslėptų ir pačiam svarbiajam širdies momentui laikytų perų perkėlimas į tą mažą daiktėlį, kurį bernišk padovanojo savo mylimai mergelėi. Į tą verpstę, kultuvę ar grėblį jis sudėjo visą savo išmintį, visą savo žinojimą, visą savo tikėjimą, visą savo paslaptis, kad tik gražesnis išeitų, kad tik išsiskirtų ir mergelės širdį palenkty jam. O margaspalvės juostos — ar ne atsilyginimas jaunos mergelės savo berneliui už margai išrašytą grėblėlį. O kryžiai prie sodybų, t a s liudnas Dievulis-Rupintojėlis, nužengęs nuo dangaus ir atsidsėjęs parymoti kopytelėje prie viesklojo ilgo ar prie takelio, įsikancio į mišką, — ar tai ne lietuvių gilaus tikėjimo simbolis, apvilktas visos tautos darbo, rūpesčių ir sielvarto rubų. Tai būdinga tik lietuviui, kas svetimšali sužavi ir iki ašarų sujaudina, o nuo to laiko jo simpatija ir atsidasavimas tai tautai keleriopai padidėja. Tai gyvi žodžiai arba daiktai pasakoti žodžiais, kurie širdimi širdžiai kalba.

O ką gi liudija giliai žemėse iškasti seniausi dirbiniai? O gi, kad jau prieš 4000 metų musų tautos buta ir gyventa tose pačiose žemėse, kad jos buta savarankiškos ir jau tada sudariusios atskirą savitą kultūrą, kad jau tada buta jos daug kultūringesnės už kitus kaimynus ir išvengta arba atsikratyta svetimų įtakų.

Todel nei kiek nenustubta, kad tautinė lietuvių samonė, jau nuo senų laikų buvo palaikoma praeities tyrimu, arba gal geriau — tautos savybėms ir būdingumams išskirti, prieš visokių nepamatuotus užpuolimus atsispirti. Tos narsios ir kurybingos tautos kilmei išaiškinti buvo griebtasi praeities.

Daug vietos užimty, jei nuo pat pradžių pradėtumėm sekti musų tautos kultūros istoriją ir išvardintumėm tuos žmones, kurie jau nuo keturioliktojo šimtmečio pabaigos (tada prasideda musų senieji metraščiai) įieskėjo tos narsios lietuvių tautos kilmės ir, pasiremami praeitimi, vieni kildino ją iš graikų, kiti iš herulų, tretii iš italų, ilirų, dar kiti nustatinė kuo ilgiausias musų didžiųjų kunigaikščių genealogijas. Ir pačiais liaudies turtais anksti jau susidomėta. Prisiminkime Vilniaus Universiteto įtaką ir jo žymesniuosis auklėtinius, kaip Simaną Daukantą ir kitus, kuriems lietuvių tautos senovė buvo šventas dalykas, prisiminkime tik Dioniją Pošką, kurs savo garsiajame Baulbyje rinko visokius senovę liudjančius daiktus. Taip šiuoliais bėgdami, pribėkime ir prie „Aušros“ ir pamatysime, kad vienas iš svarbiausių jos uždavinių buvo praeitis ir praeities tyrimas. Prisiminkime tą musų tautos samonėje simbolišką, beveik mistišką aureolę apsuaptą patriarką Dr. Joną Basanavičių, „Aušros“ gavinančią dvasią, pavartykime jo surinktas dainas, pasakas, pataries bei priežodžius, atsiminkime jo kruopščią mokslinę studiją apie lietuvių atkeliavimą iš Trakijos (Bulgarijoje). Minėdami Basanavičių, neužmirškime ir jo 1907 m. Vilniuje įkurtą „Lietuvių Mokslo Draugiją“, kuri surinko tiek daug vertingos, praeitį liudijančios mokslinės medžiagos.

Persikėlę į nepriklausomos Lietuvos laikus, pamatysime, kad praeities tyrimo darbas buvo sparčiai tęsiamas. Atsistojus savarankiškai ant kojų, jaunai valstybei buvo begalės rūpesčių, — reikėjo viską sukurti iš nieko, reikėjo pirmiausia rūpintis pačiais svarbiausiais valstybės reikalais, reikėjo kaip galint greičiau užkurti valstybės matorą, kad jis nuolat veikty, reikėjo įiegti ir kapitalo. Bet be šių opiųjų naujai užgimusios kurybingos valstybės reikalų, toji jaunoji valstybė suprato ir praeities paminklų, tiek dvasinių, tiek medžiaginių, svarbą ir susirupino jais, ypač kad jie, kraštui persitvarkant ir kultūreiant, pradėjo matomais šuoliais nykti, užleidami vietą naujoms dirbtinoms apraiškoms. Jau 1918 m., to paties Basanavičiaus iniciatyva, Vilniuje buvo įsteigta Lietuvos Archeologinė Komisija, kuri 1919 m. persikėlė į Kauną ir pasivadino Valstybės Archeologijos Komisija ir veikė iki 1937 m. Tos komisijos uždavinys buvo rinkti ir tirti tiek istorines, tiek priešistorines medžiagines lietuvių kultūros

apraiškas. Įsikurusi Čiurlionies Galerija pradėjo rūpintis liaudies menu, rinkdama ir saugodama liaudies skulptūrą, tapybą-ražinius, keramiką, margaspalvius aučinius ir tautišką nešystą. Kiekvienas, kas buvo Čiurlionies Galerijoje, gaeėjo įsitikinti, koks gražus ir vertingas ten liaudies meno paikimas surinktas ir saugojamas.

Kalbant apie susirupinimą liaudies menu, nereikia pamiršti ir žemės Ukio Rumu nemaža įnašo, kurie patys pirmieji ėmėsi iniciatyvos atgavinti tautinius drabužius ir gražinti atgal į mūsų gražiuosius margaspalvius aučinius rastus. Toji jų propaganda davė gražių vaisių — paskutiniu laiku nebebuvo lietuvių, kuri nebutų turėjusi tautiškų rubų.

Kiek Čiurlionies Galerija ir žemės Ukio Rumai rūpinosi liaudies menu, tiek Valstybės Archeologijos Komisija visą savo veikimą pasventė priešistorinėms, istorinėms ir dabartinė liaudies gyvenimo ritmą vaizduojančioms aprėiskoms rinkti ir saugoti. Priešistorės srityje buvo renkamos žinios apie įvairius senovės paminklus — piliakalnius, pūkapius, alkos kalnus, milžinkapius, senovės brastas, priešistorines sodybas, tie paminklai klasifikuojami, atitinkamai ženkliais sužymimi žemėlapiuose, sudaroma specialiai pritaikyta kartoteka, taip kad surinktoji medžiaga kuo tinkamiausiai butų prieinama suinteresuotam mokslininkui. Nepagalėta pinigų ir didesniems piliakalnių kasinėjimams, iš kurių pažymėtini garsiosios Apuolės (švedų kronikose minimos jau 863 m.) ir Impitės (minimos ordino kronikose 1253 m.) piliakalnių kasinėjimai. Abiejuose piliakalniuose sutikta tokių fortifikacinių įrengimų, kurių kitur Europoje neužtikta ir kas tik lietuviškas buvo charakteringa. O kur paskiau visi mažesni kasmetiniai kasinėjimai, kuriuose surasta daug naujos Pabaltijai būdingos medžiagos.

Kiek vėlesnis susirupinimas buvo ir liaudies kilnojamas paminklais ir liaudies gyvenimo buities tyrimu. Toji pati Valstybės Archeologijos Komisija per savo bendradarbius rinko įvairius senąją lietuvių liaudies kultūrą vaizduojančius daiktus, juos grupavo, sudarė kartoteką, sąrašą dar neišskirtųjų vienkiemiais kaimų, kuriuose tos liaudies kultūros apraiškų buvo daugiausia sveikų užsilikę. Siuntė į tuos kaimus specialiai paruoštus žmones medžiagai rinkti ir gelbėti. Nemažas įnašas priklausio čia ir Šiaulių „Aušros“ Muziejui, kurs surinko ne tik daug muziejinių eksponatų, bet ir anketomis pateiktį nemažą vertingos mokslinės medžiagos. „Aušros“ muziejiniukų ir Šiaulių Kraštotyros Draugijos iniciatyva 1934 m. buvo pradėtas leisti kraštotyros srities žurnalas „Gimtasai Kraštas“, kurs savo paskutiniųjų metų numeriais padarė tokią pažangą, kad pilnai galėjo lygintis su kitų kraštų tos srities žurnalais ir duoti vertingos palyginamosios mokslinės medžiagos tarptautiniam etnologijos mokslui.

Susirinkus nemažą medžiagos apie senąją liaudies kultūrą, reikėjo ją jau moksliskai tvarkyti, rezultatus skelbti viešai. Tam reikėjo išmokslintų specialistų. Tada valstybė, suprasdama, kaip svarbus yra mokslui musų liaudies medžiagines kultūros tyrimo rezultatai, siuntė žmones užsienin specializuotis. Be to, reikia pridurti, kad musų jauname universitete jau beveik nuo pat pradžių buvo skaitomos paskaitos apie tautosaką ir liaudies meną, o paskui ir apie proistoriją.

Valstybės Archeologijos Komisijos funkcijas vėliau perima įsikuręs Vytauto Didžiojo Muziejus. Muziejus žinion atsiduria tiek priešistoriniai, tiek istoriniai, tiek liaudies meno, tiek medžiagines liaudies kultūros rinkiniai bei interesai.

Kaip ir visur kultūringame pasauly, taip ir Lietuvoje jau senai brando mintis atitinkamoje parinktoje vietoje pavaizduoti visą tą gražią margaspalvę Lietuvą ir jos alsavimą, suvežus ten iš viso musų krašto būdingesnes sodybas, pastatus su jų inventoriu ir atitinkamoje aplinkoje juos pastatius, kad žmonės kiekviena proga mažame mastelyje galėtų pamatyti visą Lietuvą iš karto. Kitais žodžiais tariant — buvo susirupinta įrengti po atviru dangum tėvėškis muziejų. Iniciatyvos čia vėl ėmėsi žemės Ukio Rumai, kurie buvo jau supirkę būdingesnes sodybas bei pastatus, juos pargabėję ir laikinai pastatę parodos aikštėje. Tuos pastatus paskui žemės Ukio Rumai perleido Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui, kurs jau šiais metais buvo pasiryžęs muziejų pilnu tempu rengti ir tvarkyti.

Buvo suaktualintas ir muziejų klausimas. Muziejai, budami kartu mokslo ir auklėjimo priemonė, negalėjo neatkreipti musų krašto vadovų dėmesio. Pradėta juos centralizuoti, šelpti. Pirmiausia buvo sutvarkytas pas Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejaus, perkant ten Čiurlionies Galeriją ir Kauno Miesto Muziejiaus rinkinius valstybei paremiant, buvo pradėtas ir baigtas statyti Telsiuose didysis Žemaitijos „Alkos“ Muziejus. Paskutiniai metais buvo duota lešų ir patvirtintas planas statyti naujam „Aušros“ Muziejui Šiauliuose. Tai butų buvęs vienas iš didžiausių ir pavyzdgingiausių muziejų Lietuvoje.

Praeiciai pažinti, tautos kilmei aiškinti ir gyventų vietų riboms nustatyti bei jau išnykusioms įvairioms liaudies kultūros apraiškoms atpažinti, didelės svarbos turi įvairūs vietovardžiai bei vandenvardžiai. Ir jais buvo kaip reikiant susirupinta. Tas funkcijas pradėjo atlikti toji pati Valstybės Archeologinė Komisija, paskui jos perėjo V. D. Kultūros Muziejui, prie kurio buvo skyrius, pavadintas „Žemės Vardynas“, o 1938 m. pilnu tempu pradėjus veikti ka tik įsteigtam Lituanistikos Institutui, tos funkcijos perėjo institutui. Čia reikia pridurti, Lituanistikos Instituto įsteigimas buvo bene didžiausias įvykis musų kultūros istorijoje nepriklausomybės laikais. Tai buvo visų Lietuvos praeities tyrinėtojų ilgesys ir svajonė. Prie Instituto susibūrė visos Lietuvos praeitį tiriančios mokslinės pajiegos, institutas centralizavo visur ir visai išsiblaškiusius lietuvių praeitimi besidominčias institucijas. Tai epokinės reikšmės įvykis Lietuvos humanistinių mokslų srityje.

Gal daugiausia buvo nuveikta ir geriausių rezultatų buvo pasiekta dvasinėje lietuvių liaudies kultūroje. Visai suprantama; ta sritimi — tautosaka buvo jau susidomėta net praeito šimtmečio pradžioje, ją rinko, tyrė ir žavejosi didieji rašytojai (Goethe, Sileris ir kiti). Nepriklausomai Lietuvai teteo tik tėti senas tradicijas — eiti brolių Juškevičių ir Basanavičiaus pėdomis. Jau su universiteto įsikurimu prasideda sistematingas liaudies dvasinės kultūros atspindžių — dainų, giesmų, pasakų, pasakėlių, padavimų, papročių, priežodžių, patarlių, mįslių, burtų, tikėjimų, liaudies medicinos ir kt. rinkimas. Kaune Lietuvos Universitete (vėliau Vytauto Didžiojo) prie Humanitarinių Mokslų Fakulteto įsikurusi Tautosakos Komisija rūpinosi tos medžiagos rinkimu ir tvarkymu. Komisija išleido dešimtį tonų „Musų Tautosakos.“ Susirinkus tiek daug tautosakinės medžiagos, reikėjo atskiros, daug didesnės, institucijos tai medžiagai moksliskai tirti. Buvo įsteigta Lietuvos Tautosakos Archyvas, kurs perėmė Tautosakos Komisijos funkcijas ir kurio vadovybėje atsistoję patys gerieji tos srities žinovai. Lietuvių Tautosakos Archyvas, be tautosakos rinkimo ir jos bei mokslinių šios srities studijų spausdinimo, sujudo rinkti senas lietuvių liaudies dainų melodijas, kol dar yra gyvų senelių ir senelių. Tie seneliai dainininkai buvo kviečiami į Kauną ir įdainuodavo senas dainas, giesmes bei raudas į plokšteles, kurios jau amžiais neišnyks. Kartu su dainų melodijomis buvo renkami ir seni muzikos instrumentai. Lietuvių Tautosakos Archyvas išleido šešis didelius „Tautosakos Darbų“ tomus, kuriuose, be grynos tautosakinės medžiagos, tilpo ir mokslinių tautosakinę studijų. Studijų buvo duodamos

Magiškas Hitlerio piršto paspaulimas parodo, kaip greitai gali Japonas išsokti iš dėžės, ir parodyti Dėdei Siamui savo galybę Tolimų Rytų Kinijos ir kitų kolonijų klausimose.

MUSŲ VAIKŲ DRAUGAI

Iš įdomių laišku, gautų nuo musų skaitytojų parinkome sekantį laišku kaip mums labai žingeidų laišku, nes jis persto tipiską problemą su kuria tėvai turi susirupinti.

„Mano dukte jau sulaukus 23 metus. Užbaigus aukštesnę mokyklą keliems metams atgal ji per visą laiką dirba. Jauna budama buvo labai paklusni ir mandagi, darydavo ka tik kas paklause, bet su darbu ji pasimainė. Ir jau šiandien manęs visai neklauso. Musų apeliinkė jie nėra musų tautos kitų jaunųjų, ir jos draugai iš įvairiausių tautų. Ji turi jaunikaite, draugauja jau per du metu. Man ir jos tėvai jis visai nepatinka. Labai norėtume, jog ji savo tautos pasirinktų vaikina. Bet kaip tik mes apie tai kalbame ji vis užkerta — „aš niekad neįstėkėsiu, tai kam man rinkitis vaikina? — Bet tas nesulaiko nuo draugavimo su šituo jaunikaite. Jau ji pradėjo jausmu meluoti, žinodama, jog tas vaikas mums nepatinka. Kaip eina jo sutikti sako, kad eina pas drauges. Kada mes matome abudu drauge, ji pradeda aiškinti mums, jog ji jokio blogo nedaro, ir kad ji nori daryti ka visos kitos jos pažystamos daro — tik turėti „good times“. Jos tėvai tas visai nepatinka ir jis mane kaltina, sako jeigu aš norėčiau tai tą viską sustabdyčiau. Kaip aš jam sakau ka nors daryti jis man atsaoko, jog jis negali dirbti ir kištis į jo šeimos reikalus. Dabar mes visą laiką piktuomu gyvename, vis tie argumentai, ir galutinai nežinau ka daryti. Ar jys man negalėtumet patarti ka daryti, jog iš sustoty jus su šitomu iaunikaite?“

Beveik visos motinos nori, jog jų mergaitės pasirinktų savo tautos jaunikaiteis už vaikus. Motinos nesupranta kitas tautas. Užaugę su nekurioms nuomonėmis ir prapratę daryti viską musų įsitikinimu mes tikime, jog tas yra geriausia. Kad musų jaunoji ištėkės ir prisidės prie grupės su visai skirtingoms nuomonėms ir budais mus išgadzina ir mes jaučiames jog musų tautai kas nors žus.

Kad nors mes suprantame ir simpatizuojame su šios motinos jausmais, mes turime žiurėti į dalyką jaunosios akimis. Ji gyvena mažoje vietoje kur visai nesiranda jos tautos jaunimo. Kaip su visoms normalėms mergaitėms, taip ir su šita, ji nori pasilinksminti, matyti kaip kiti gyvena. Tėvams pasipriešinus visoki nesupratimai pakils. Labai daug mergaičių pradeda bartis, ginčytis, nemėgti savo namus ir taip toliau.

Daug tėvų mano, jog kadangi jie vaikas duoda maisto, drabužius ir vietą gyventi, tai gana. Jie visai nemano, jog jaunieji reikalauja susidraugavimų su kitais, liuoslaiku linksmintis. Aš tokiems tėvams patarčiau-rasti mergaičių ir jaunikaiteių savo tautos jų dukteims. Jeigu tik tas negalima, kaip atrodo šitame atsitikime, tai kodėl ja drausti eiti su kitais? Aš tiek daug šitokių atsitikimų žinau, ir beveik visose tėvams nepasisekė tvarkyti augusių vaikų gyvenimą. Šito laiško tėvai rašo, jog jie darė viską, kas tik buvo galima, ir vistiek dukte jų nepailso. Greičiausia jys nepasiseks pamainyti dalykus, tai kodėl nebandyti be ginčių ir nesupratimų gyventi? Nelengva tą daryti, bet atrodo, jog yra išmintingiausias dalykas.

Dar kitas dalykas. Už visas kitas šalis pasaulyje, Jung. Valstijos yra sumaišymas visokių žmonių. Mes visi žinome ir pagaidaujame, jog kiekviena tauta save pilnai įvertintų ir jog kiekviena užlaikytų tuos dalykus, kurie jiems yra brangūs. Bet pačiu laiku, svarbu pripažinti, jog tas pats liečia kitas tautas. Laikas ateina kada turėsim visi išvien veikti už palikimą amerikoniškos demokratijos.

„Be turtingos širdies turtas yra biauross pavargėlis,“ sako Emersonas.

„Stiprus ir kurtus žodžiai parodo silpną tikslą,“ sako Victor Hugo.

santraukos vokiečių arba anglų kalbomis medžiaga butų prieinama tarptautiniams moksliniu sluoksniams. Kai jau minėtas Lietuvos Institutas perėmė ir Lietuvių Tautosakos Archyvo funkcijas, tai šis pastarasis galėjo turėti tokį trumpą nepriklausomybės buvimą, jog nesuvokiamas dalykas.

Atitinkamai pradėjus tvarkyti šitą darbą įtraukus jau specialiai paruoštas mokslines pajiegas, nemažą mokslinių studijų tautosakos kultūrą tilpo užsieniui specialiai tautosakos skirtuose žurnaluose. Juos rašė savo savo universiteto paruošti jauni mokslininkai taip nepriklausomybės laikais po mokslinę sritį pradėjo plisti tikri, laisvosios Lietuvos tautinės kultūros tyrinėjimų rezultatai, tuo įtraukti lietuvių laisvę mylinčių, už laisvę kovojusių, produktingų ir kurybingų žinovų ratą.

P. A. Lankinikas, M.D.
(LANKENNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Tel. 3-0840 ir 5-9077
Priėmimo valandos: nuo 10 po pietų, nuo 7 iki 8-45 vakarais.
Sekmadieniais ir šventėse sulig susitarimu
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vainora, M.D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 vakarais
Nuo 6-8 vakarais
(Sekmadieniais sulig susitarimu)
TEL. 5-7810
67 Providence g-vės, Worcester, Mass.

DR. M. J. COLNEY
(Aukštakalnių)
148 Grand St. — Waterbury, Conn.
Vartojam Saulės spindulius, ultravioletinius spindulius, termų, ir kitus modernius metodus del aukšto ir žemo kraujospaudimo, Vidurių ir širdies ligų, Reumatizmo, Tonsilų, ir Otolitų su gerom pasekmėm.
TEL. 3-4747

Dr. Lariviere
Porous Plasters
for over half a century have been used fully in the relief of muscular pain to strain or cold. The soothing plaster medication in Dr. Lariviere Plasters relieves the inflammation from the affected part. Insist on Dr. Lariviere Plasters at your drug store.

GRAY'S SYRUP
RED SPRUCE
The only cough syrup that is not only a natural remedy, but also a natural remedy.

AR JAUČIATĖS NUTRIGĖ—BE VIKRUMO?
Skauda galvą — išpuolys, migrenos, punkta viduriai, dvokia kvapas, mas, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonis, jį jauti kramtomą gumą išvalyti žandų liuosuoja vidurius. Imkite rai ryte jausite tikrą palengvėjimą ir atgausit vikrumą. Jaukų milijonai naudojaus nebrangų FEEN-A-MINT. Jis tinka ir vaikams. Nusipirkit FEEN-A-MINT.

Watch Your Kidneys
Help Them Cleanse the Body of Harmful Waste
Your kidneys are constantly filtering out of your body the waste matter from the blood. If the kidneys become weak, the waste matter will not be filtered out and will move impurities that, if allowed to accumulate, will poison the system and cause kidney disease.

DOAN'S PILLS
There should be no doubt that the treatment of kidney disease is the most important thing in the world. Doan's Pills have been used for more than 50 years and are recommended by the best medical authorities in every country over. Ask your druggist for Doan's Pills.

Edwards
PACIFIC
Ulaiko V. Gerymas, Degtis
278 MILWAUKEE ST.
Kada T. Skrybėlių AN

Klara Duja
BUVUSIAJAM
Kurs mes kurį daugiau nekėnsim? Kurs mes daugiau pykty įgrimsim? Kurs mes klaidos? klystam? Ar kas mato, kada verkiam? Tur but tad, kai vakaras tardys? Mus, užges pykty karštos širdys.

LIETUVIAI pas LIETUVIUS!

Remkime Tuos, Kurie Mus Remia!

TELEFONAS ARČIAU SUARTINS

JUMS draugus

Kada turi telefoną savo namuose, tai atrodo, kad gyvenai šaliai visų draugų durų. Jūs galite pasikalbėti su jais bile kada tik norite.

Jei jūs pastebite skelbimus laikraščiuose, jūs galite patefonuoti į krautuvę, kad pristatytų pirkinius... Tuomi sutaupysite daug laiko!

Telefonas yra labai reikalingas ir naudingas ir šiais atvejais: kada staiga sušerši, ištikus nelaimėi, gaisrui ištikus, kada būtų suteikta skubi pagalba.

Daugelis žmonių gauna darbus už tai, kad turi telefoną savo namuose, nes darbavimui yra lengva susisiekti.

Kada turėsite telefoną, pats patirsi, kaip mažai kainuoja sulyginant su gaunamais parankumais. Jei nori ką nors pašaukti, gyvenantį kitame mieste, tas irgi nedaug kainuoja, o specialiai po 7 val. vakare ar sekmdienį yra sumažinta šaukimų kaina.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

ar kitam buriui žmonių. Musų inteligentija tikrovėje nėra toji kurybinė jėga, kuri sužavėtų minią ir verstu ją sekti, kuri spinduliuotu savo išsitikinimų stiprumu, kuri vadovautų minios nuomonėn, bei nusistatymams ir būtų tikroji atstovė tiems idealams, kuriuos ji giria ir gerbia.

„Nelaiminga tauta, kurios šviesuomenė bėga paskui minią, kai tikrovėje minia turi sekti, kuri spinduliuotu savo išsitikinimų stiprumu, kuri vadovautų minios nuomonėn, bei nusistatymams ir būtų tikroji atstovė tiems idealams, kuriuos ji giria ir gerbia.“

„Mes esame Amerikos lietuviai. Musų kalba yra lietuvių kalba, kurią mes vartojame kalbėdami su savaisiais. Kaip skaudu stebėti reiškinį, kai inteligentai lietuviai tarp savęs kalba svetimą kalbą! Toji svetimybė virsta pas mus musų naminio židinio savybė. Tai mato minia ir seka tą liudną musų šviesuomenės jai teikiama pavyzdį. Užmiršta musų šviesuomenė, kad ji neša atsakomybę prieš visą lietuvių tautą!“

Berods tai skaudus ir nepageidautinas musų profesijonals ir biznieriams priekaištas, kurio visgi nėra galimybės ignoruoti, ypač kuomet jį pareiškia tokie žymus laikraščiai, kaip „Draugas“ ir „Garsas“, kurie at-

stovauja tokia žymia ir skaitančia musų skaitančios visuomenės dalį. Atremti tokį priekaištą, niekaip kitaip negalima, kaip tik padidinant savo aktyvumą kultūrinėje srityje.

Teko sužinoti, kad Worcester, Bostone ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose gyvuoja profesijonaly — biznierių organizacijos. Tenka taipgi pastebėti tai viename, tai kitame laikrašty garsinant, kad įvyks profesijonaly — biznierių susirinkimas. Bet dar ikišioliai — neteko pastebėti, kas tuose susirinkimuose veikiama, apie ką tariamasi. Kodėl apie tai nieko nepranešama viešai. Juk garsinties apsimoka, „it pays to advertise“, sako amerikoniai. Visuomenei visgi būtų svarbu ir įdomu išgirsti ką musų profesijonaly — biznierių savo susirinkimuose daro, kokius visuomeninius ir tautos kultūrą liečiančius klausimus jie gvildena? Kodėl apie tai nieko neparasoma laikraščiuose? Iš tokių viešų pranešimų visuomenė galėtų spręsti apie musų organizuotų profesijonaly — biznierių pasiryžimus, tikslus, o tai būtų žingsnis prie susitarinimo su visuomene. Profesijonaly — biznierių turėtų musų visuomenės kune lošti protaujančios ir vadovaujančios galvos — akių rolė, o ne besivelkančios pasakui ją uodegą. S. Bugnaitis

Stovauja tokia žymia ir skaitančia musų skaitančios visuomenės dalį. Atremti tokį priekaištą, niekaip kitaip negalima, kaip tik padidinant savo aktyvumą kultūrinėje srityje.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

REKORDAI

Šiomis dienomis „Amerikos Lietuvis“ administracija gavo naujų rekordų, į kuriuos įdainavo Metropolitan Operos artistė, Ona Katkauskaitė. Irkorduota sekantieji — Nr. 113 — „Mano Rožė“ ir „Kur Bakužė Samanota“; Nr. 114 — „Mergų Bėdos“ ir „Dukružėlė“. Rekordai parsiduoda po 75 centus su prisiuntimu.

Lietuviškos Kolumbia Plokštelės Jau Išstatytos del Pardavimo

Po 75c kiekviena

Užsisakant 4 plokšteles sykiu, pasiūsimė apmokėdami persiuntimo lėšas

ZEMIAU PATEIKIAME PLOKŠTELIŲ SURASĄ:

- 16305—F DARATYTĖ POLKA ir BERŽŲ POLKA V. Gulos orkestra
- 16304—F KANAPIŲ POLKA V. Gulos orkestra
- 16303—F POLKA DEL NUMYLĖTOS ir VIRBALIO POLKA Igrajino V. Gula ir jo orkestra
- 16302—F JAUNUOLIŲ POLKA ir GEGUZINĖ POLKA.....Igrajino V. Gula ir jo ork.
- 16300—F DEDIENĖ POLKA ir LAKSTUTĖS POLKA Klaipėdos orkestra
- 16312—F LIETUVIŠKOS LIAUDIES DAINELĖS ir LIET. LIAUDIES DAINELĖS A. Šabaniauskas
- 16163—F STORŲ BOBŲ POLKA ir BUTKISKIŲ POLKA Igrajino Pensyl. Angliakasiai
- 16201—F MARCINKONIŲ POLKA ir VIRGINIA POLKA Igrajino A. Lietuvinkaitės ork.
- 16308—F DRU-LIA ir TU LIETUVA, TU MANO Igrajino Akiras Biržys, Pupų Dėdė ir Dėdienė
- 16309—F KAI AS TUREJAU KAIME MERGELE ir BUK VYRAS POLKA Igrajino A. Dvarionis
- 16310—F SEPTINTAME ROJUJE — Anglų Valcas ir JAUNYSTES MEILE—Tango Igrajino A. Šabaniauskas
- 16311—F MANO GITARA—Tango ir SAULETAS RYTAS—Anglų Valcas Igrajino A. Šabaniauskas
- 16242—F MOČIUTE, Valsas — Armonikų Duetas LIETUVAITE, Polka — Armonika, klarneta ir Pianas
- 16259—F TOKS VAINIKAS, Polka A. Shuck
- 16254—F AK, NORECIAU Igrajino J. Zack ir A. Shuck
- 16122—F KUMOS POLKA Igrajino A. Šaukevičius
- 16209—F PAUKŠČIŲ POLKA ir LIUDVINAVO POLKA Igrajino Mahanojaus Lietuviška Mainerių Orkestra
- 16135—F SOKIKŲ POLKA ir NAUJU METŲ POLKA Igrajino Mahanojaus Lietuviška Mainerių Orkestra
- 16171—F SUDIEV SESUTĖS ir Igrajino Stasys Pauras, Barit.
- 16299—F ERCI POLKA ir NASLYS POLKA Lietuvių Orkestra "Lyra"
- 16145—F PRAGERIAU ZIRGELI ir EISIM LAUKAN Kastancija Menkeliumiūtė
- 16192—F TRAUK, SIMNIŠKI ir "EJO MIKAS" POLKA Jonas Dirvelis ir Jo Ork.
- 16206—F OI MERGELIA ir STOVIU PRIEŠ TAVE Mahanojaus Lietuviška Ork.
- 16110—F SVENTOJI NAKTIS I ir SVENTOJI NAKTIS II Trubadurų Kvartetas
- 16306—F TAI NEBUVO MEILE—Tango ir AR ATSIMINSI? — Anglų Valsas Igrajino A. Sabaniauskas
- 16307—F MARS, MARS KAREIVELI ir "GELEZINIO VILKO" MARSAS Karo Mokyklos Choras
- 16150—F PAVASARIO SVEIKINIMAI ir CIGONO MEILE — Valsas Lietuvių Tautiška Ork.
- 16316—F GIEDA GAIDELIAI ir GRAZUS MIŠKO BUDAS Igrajino Akiras Biržys
- 16317—F SUZADETINIŲ VALCAS ir ROSALIUTES POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16319—F SEKMINIŲ VALCAS ir OBELIŲ POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16318—F MARIJAMPOLES POLKA ir GARDUS ALUTIS—Valsas Igrajino Akiras Biržys
- 16320—F KRETINGOS POLKA ir MERKINĖS POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16321—F KAI SMUKU GROJI TU — Tango ir PASAKYKITE MERGELES — Tango Igrajino A. Sabaniauskas
- 16314—F PUPŲ DEDES POLKA ir ANUKŲ POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16315—F SUKAS RATUKAS POLKA ir BUK VYRAS — POLKA Igrajino A. Dvarionas
- 16284—F KAI AS TUREJAU ir KAM SERI ZIRGELI? Igrajino A. Vanagaitis ir Juozas Olsauskas

REKORDAI PO \$1.25

- 61003—F LIET. VESELE — Dalis Pirma ir Antra
- 61004—F LIET. VESELE — Dalis Trečia ir Ketvirta
- 61005—F LIET. VESELE — Dalis Penkta ir Šešta

Visas Igrajino Mahanojaus Lietuvių Mainerių Orkestra

Siųskite užsakymus šiuo adresu: —

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. — Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

Jei Nori Butie Sveikas

Valgyk medų, kurio kiekvienas lašelis užtikrintas kaip grynas lietuviškų bičių medus.

- Parsiduoda stiklinė medaus kvorta už \$.75
- Galionas (ir koriukas ekstra) \$3.00
- 5 svarų puodukas su apmokėjimu \$1.00

Siųskite užsakymus šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Biznis ir Politika

Kadangi apie politiką jau pu, pratuštėjo. Tad prisieis kokį laiką padirbėt, pastulijuot, kad tą sądėlį vėl papildžius.

Tuom tarpu gal atsiras kitas demokratiniai nusiteikęs asmuo, kurs nepaskupės atidaryti savo minčių sądėlio ir suteikt skaitančios visuomenės protui gryno, šviežio demokratinio maisto. Aš manau, kad kiekvienas šviesnis, demokratiniai nusiteikęs lietuvis, turėtų laikyti sau, kaip ir pareigą gauti ir skleisti musų visuomenėje demokratinį principų supratimą.

Pradžioje, pradėdamas reikšti šiame skyriuje savo mintis, prašiau ir kitų profesijonaly, biznierių ir amatninkų viešai pareikšti savo mintis, kas kokius turi įsitikinimus kaslink biznio klausimo. Taipgi ir "Amerikos Lietuvis" redakcija nuo savęs prašė tar daryti, bet ikišioliai dar nieks nepasirodė.

Vyra! Žinokite, kad tylėjimu neatkreipsim į save visuomenės dėmesio ir neįsamoninsime jos remti savo tautos profesijonals, biznierių ir amatninkus. Nes kaip pradžioje minėjau, kad tik per kalbą, reiškiant tvarkingai savo mintis, galima prie visuomenės prieiti ir ją įtikinti, kad lietuviai profesijonaly ir biznierių yra taip pat gabūs, sumanūs, kaip ir kitataučiai ir gali jai įvairiuose reikaluose patarnauti neblogiau už kitataučius. Tad visi profesijonaly ir biznierių, del jusų pačių darbo ir naudos, esate kviečiami su savo raštais ir mintimis pasirodyti. Padarykime šį biznio ir politikos skyrių įdomų ir turiningą. Tą atsiuksime tikrai reikšdami jame savo mintis biznio ir politikos klausimais. Aš suprantu, kad musų visuomenė ir profesijonaly ir biznierių žiuri, kaip į šviesesnę, kultūringesnę musų tautos dalį. Profesijonaly ir biznierių žinoma yra užduotis tokia opiniją musų visuomenėje, apie save palaikyti. Tylėdami neįrodysite, kad tokiais esate. Žemiaus cituoju dienraštį "Dauge" tilpusią apie musų tautos profesijonals, biznierių pastabą, kurią "Garsas" 9 numery pakartoja:

"Pažvelgę į musų lietuvišką šviesuomenę — inteligentiją, turime konstatuoti faktą, kad didžioje savo dalyje toji garbingoji musų šviesuomenė nesivaduoja principais, bet seka kiekvieną madą, kuri priimtina vienam

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

41 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Dial 2-7387

VISOKIOS RUSIES ANGLIAI

Naujos Anglijos Koksai ir Mėlynieji Angliai, Musų Speciališkumas

Ankštos Rusies Aliejus Pečiams ir Kurul

KIELA ir KRUKONIS, Sav.

Sidabrinų Pelenų

Anglys

READING ANTSPAUDA

Welsh Cleercoal

Mažiau negu statinė pelenų kiekvienam tonui

DOHERTY COAL CO.

507 Main g-vės, Park Name

Sankrova 241 Southbridge g-vės Tel. Dial 3-3387

WALTER BOREK

10 GROSVENOR ST. Worcester, Mass.

Taiso Armonikas, Nustato Balsą ir Taiso Vamzdilius

Vinas Darbas Gvarantuotas

Worcesterio Pasitikėtinas Ekspertas Bile Kokio Typo Armonikos Taisalysme.

Pristatomi į Namus

Vietiniai ir Importuoti Gėrymai

Edward Yanover's

PACKAGE STORE

Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę Degtinę, Vyną ir Alų

278 MILLBURY GATVĖS Tel. 2-3381

Kada Turite Suknių, Kostiumų, Marškinių, Kaklaraišių, Skrybėlių, etc. Kuriuos Reikia Išvalyti, Malonėkite Pašaukti

ANTANĄ "Spitz" STOLULONĮ

VALYTOJĄ

Išplaukam ir Suprosinam Marškinius už 10c

NUDAŽOME VILNONIUS IR SILKINIUS DRABUZIUS

PALTUS NUDAŽOME UŽ \$2.00 SPECIALE KAINA

JISAI PAGELBES JUMS BUTI ŠVARIAI

Teisingas, Nuoširdus, Ekonomiškas ir Pasitikėtinas Patarnavimas

DIRBŲVĖLĖS TEL. 6-2090 NAMŲ TEL. 6-1205

317 Hamilton St. — Worcester, Mass.

JADVYGOS TUBELIENĖS PRAKALBOS WORCESTERY

Pereito sekmadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo patalpose, 12 Vernon gatvės įvyko Jadvygos Tubelienės prakalbos, kurias surengė tautiniai nusistatę grupė. Pralaboms pirminkavo Vytautas Skrinškas, šia gimes jaunulis vaistininkas. Kalbėtojas buvo Jadvyga Tubelienė, Julius Kiškis ir Lietuvos konsulas, Petras Daužvardis iš Čikagos.

Jadvyga Tubelienė kalbėjo per pusantros valandos ir savo sklandžioje kalboje daug įdomių dalykų papasakojo apie rusų okupaciją Lietuvoje. Ponia Tubelienė menkute moteriškė, bet gabi kalbėtoja, jos kalbos susirinko pasiklausyti virš 500 lietuvių ir besiklausydami, ne vienas iš jų apsišėrė iš susigraudinimo.

Ponia Tubelienė papasakojo kaip Lietuvos okupantai (ruskiai) pavergė jos gyventojus, konfiskavo jų nuosavybę, ir kaip areštavo geriausius tautos veikėjus, kurie nenorėjo galvos lenkti prieš okupantus; vienus iš jų uždare kalėjimuose, kitus išstrėmė, o dar kiti nežinia kur dingo. Jie dingo taip kaip Latvijos Prezidentas Karl Ulmanis ir Estijos Prezidentas Paestas.

Kalbėtoja, ypatingai atkreipė klausytojų dėmesį ir nužudytąjį Latvijos Prezidentą Ulmanį. Ji sakė, kad pirm negu rusų bolševikai nužudė Ulmanį, jie prie Latvijos Prezidentūros Rygoje, paruošė pabaisą (baidyklę) ir ją pakabino po prezidentūros langų per keletą dienų, o paskui tą pabaisą, kur vaizdavo neva patį Ulmanį, bolševikai vežiojo Rygos gatvėmis, spardė, spaudė ir kutavo okupantais už Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą?

Mat, Ulmanis, tai buvo latvių tautos tėvas, jis buvo visų mylimas ir gerbiamas ir kaip tokiu, jis drįso pasilikti savo vaikų tarpe, kad gelbėti savo tautai jos sunkioje nepriklausomybės valandoje, neatsižvelgiant į jam gresiantį pavojų iš sužvėrėjusių kacapų pusės. Ulmanis manė, kad jis galės kuo nors savo tautai pasitarnauti neatsižvelgiant į žiauriai okupantų priepauidą. Bet buvo apsiriki. Okupantas pirmiau nudobė tą Latvijos mylimą tėvą (Ulmanį), neg jis būtų galėjęs kuomi nors pasitarnauti savo tautai.

Kalbėtoja bekalbėdama apie tą baisų Latvių tautos terorizavimą, prisiminė ir apie Lietuvos nekurių veikėjų terorizavimą. Ji prisiminė Lietuvos socialdemokratų partijos nari — Tolušį, kurį bolševikų žvalgyba areštavo kaip neįtikimą jiem asmeni, bet kad jo prasižengimų bolševikų žvalgyba negalėjo įrodyti, tai jam buvo primesta Sovietų neįtikimybės kaltė, prie kurios Tolušis nenorėjo prisipažinti. Tad jis buvo pastatytas po elektros šviesa, kuri jį spingino per 12 valandų be sustojimo, ir kalinys, nebeiškęsdamas kankynių, turėjo prisipažinti prie jam primetamos kaltės, ir už tai gavo penkių metų bausmę prie sunkiųjų kalėjimo darbų. Kalbėtojai teikė klausytojams panašius įvykių pavyzdys po pavyzdžiui, taip, kad klausytojai turėjo užtekti-

nai darbo, kad susiorientuoti josios išvadomis. Tačiau kalbėtoja patarė klausytojams nenusiminti, bet veikti už atsteigimą Lietuvos nepriklausomybės.

Jadvyga Tubelienė yra gabi lietuvė. Patirta, kad ji moka keleta kalbų, kaip tai: lietuvių lenkų, rusų, vokiečių, latvių, prancuzų, esperantų ir dargi angliškai susikalba. Kuomet ji pasakius prakalbą pasitraukė nuo estrados, ją apspito pustuzinis Telegramo reporterių ir pradėjo klausinėti. Ponia Tubelienė jiem atsakinėjo angliškai. Bet sako, man būtų patogiau kokia kita kalba kalbėti. Tai vienas iš reporterių paprašė ją kalbėti prancuzų kalba. Pasirodė, kad Jadvyga prancuziškai kalba taip kaip lietuviškai, ir mažai patyrusių prancuzų kalbų reporterį prispaudė prie sienos, kad pastarasis turėjo ponios atsiprašyti del stokos kalbos žinojimo.

Po jos kalbos trumpai kalbėjo Julius Kiškis apie aukas ir apie pagalbos teikimą tiems lietuviams, kuriems tenka daug vargo panešti del dabartinės rusų okupacijos.

Po Juliaus Kiškio, kalbėjo Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas Čikagoje. Jis savo autoritetiškai kalba daug įtakos padarė į klausytojus ir užtai buvo apdovanotas gausiais aplodismentais.

Matytis, kad šios prakalbos daug paveikė ir į bolševikuojančius lietuvius, kurių apščiā čia buvo susirinkę, tik kažkodėl nedrįso vieno klausimo kalbėtojam pateikti. Tas jų tylyjimas reikštų atsivertimą į teisiųjų kelią, kuris veda į kovą su Lietuvos okupantais už Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą?

Bet gal ir ne. Gal tai reikiā baimė, kad nebutų deportuoti ten, už ką agituoja? Mat, prie

durų buvo pastatyta du žalys policijantai, kurie publikai lankantis į prakalbas buvo kur tai pasislėpę. Ir štai ateina vienas penkių pėdų strukas vyrukas, skrybėlę ant šono nukreipęs, ir eina sau drąsiai į svetainę neįsimokėjęs įžangos tikieto. Tikietų kontrolierius sustabdo jį ir pasiulė įžangos tikietą. Bet svečias sako: "Aš esu nuo Endicott "stryčio" korespondentas ir niekur įžangos nemoku". Bet durų sargas atsako jam: "Man nesvarbu, kad tu ir Bimbos korespondentas butum, vis vien turi 10 centų užsimokėti!!"

Endicott Strycio korespondentas erzinančiai atsako: "Pamatysime, kaip tu iš manęs iškolktuosiu tą įžangą..."

Čia kaip ant tyčių, atsiranda ir du policijantai. Tik capt už kalnieriaus ir tą smarkųjį Endicott Strycio korespondentą ir išjojo per durys į gatvę.

Prakalbų pertraukoje buvo renkamos aukos. Buvo paskelbta, kad, kurie aukas 50 centų ir daugiau, vardai bus paskelbti spaudoje. Aukos buvo renkamos į Tautos Fondą.

Aukavo po \$1.00: — Vincas Kiela, A. Blažys, M. Bruožis, F. Sugždinis, ir Jurgis Slivinskas. Aukavo po 50c: — K. Bukota, Elena Rankėutė, Antanas Bazikas, G. Kyba, Vincas Keršis ir Julius Kiškis.

Smulkių aukų \$19.35
Viso surinkta \$27.35

VAKARĖLIS

Po poniai Tubelienei parengtų prakalbų, buvo surengtas vakarėlis pas p. Lapinskus (169 Perry Ave.). Vakarėlyje dalyvavo Jadvyga Tubelienė, Petras Daužvardis, Vytautas Skrinškas, Jokubas Rautkis su žmona, p. Kriauneliai ir Petras Lapinskas.

Ponai Lapinskai buvo suruošę šaunią vakarienę, kur prie malonios nuotaikos, prie skanių gėrimų ir užkandžių, svečiai besišėnuokiuodami maloniai laiką praleido.

VELYKOS JAU ČIA

Užsisakykite Sau Pavasarinius SIUTUS AR OVERKOTUS

PAS A. NASH CO.

ŠI KOMPANIJA YRA ŽINOMA VISOJE AMERIKOJE

Worcesterio Skyriaus Vedėjas yra

STANLEY BUSH-BUŠAS

Lietuvis Patyręs Siuvėjas

KAINOS ANT UŽSAKymo NUO

\$24.75 iki \$47.50

Kreipkitės —

NASH CO., 29 PEARL STREET

4-TAS AUKSTAS

Worcester, Massachusetts

DABAR PIRKITE NAUJĄ NAUDOTĄ KARĄ

Naujos Apginimo Mokestys ir padidintos kainos už medžiagas ir algas įeis galėn greitai. Pasinaudokite dabartinėmis žemomis kainomis už naudotus automobilius.

CHRYSLER — PLYMOUTH
Pabandykite Chrysler Plius
Naują Patobulinimą. Vairuokite šį dieną be pakelimo padarinių. Saugu — Patv.

Juozas Keblinskas — L. F. Harris,
250 PARK AVE. — TEL. 5-1291

SPRINGFIELD \$1.50 TEN IR ATGAL

Kas VALANDĄ nuo 8 ryto iki 6 vakare, paskui 8 ir 10 val. AUTOBUSŲ CENTRAS 60 FOSTER ST. TEL. 5-4755

PHGNE 3-4755

ANGLYS \$13.4

Aukščiausios Rušies Amerikoniškos Kietos Anglys Pečiaus arba Riešutinio Dydzio
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI — AMBI-ANGLYS
DOMESTIC FUELS, Inc.
641 Cambridge gatvės Dial 5-8585

Gasoline Station Ant Nuomos Arba Pardavimo Randa Pigi, o Vieta Gera Del Biznio

Parsiduoda Už Palyginamai Mažą Inešimą
Kreipkitės — Amerikos Lietuvis
14 Vernon St.

Reikalingas Darbininkas Namai Parduoti

Prie Ukės Darbų
Reikalingas senyvas žmogus prie Ukės darbų. Gera alga ir geras užlaikymas. Kreipkitės — Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St. Worcester, Mass.

PARDAVIMUI
Namas del trejetos šeimynų, po 5 kambarius, neseniai sudėta nauji vamzdžiai; yra garadzius, daug žemės; inegois \$72, kas mėnesį; namas arti Sterling gatvės. Kreipkitės: 14 Vernon gatvės — arba tel. 2-7129. (11-13)

Šiominis dienomis buvo pašaukti karioomenę sekanti lietuviai: iš Worcesterio, Jonas Ragaliauskas, Antanas Dailys, Juozas Čiras, Vincas Golas, Albertas Groatitis, Jonas Jenza, Jurgis Kigas ir Edvardas Pakula.

Worcesterio Kirpėjų Nauja Tvarka

Worcesterio kirpėjai nustatė naujas darbo valandas, nuo 8-tos valandos ryto iki 7-tos vakare, gi šeštadieniais iki 9-tos. Kirpėjai taipgi pakėlė kainas: plaukų kirpimas 50 centų, gi skutimas 20 centų. Toji tvarka įėjo galėn kovo 1-mą dieną. Kol kas visi laikosi tos tvarkos, išskiriant keliu. Vienok, tikimasi, kad laikui bėgant ir jie sutiks. Kirpėjai laiko susirinkimus kas savaitę ir pranešimai buna apie tai kas nuveikiama. Viskas eina tvarkingai. Vienas iš kirpėjų buvo priešingas, bet ir tas sutiko laikytis tos pačios tvarkos. Worcesterio kirpėjai buvo pasilikę nuo kitų miestų. Kitur jau prieš kelis metus kirpėjai buvo suorganizuoti. Labai mažai randa si kurie būtų priešingi. Matysime kaip seksis toliau. Parrašysiu apie šitą reikalą daugiau. J. J.

Worcesterio Draugijų Pranešimai

Birutės Pašelpinės draugijos susirinkimas bus penktadienio vakare, kovo 21-mą dieną, 7-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų klubo svetainėje. Visi nariai malonėkite imti dalyvumą, nes užbaigus žieminius parengimus pradėsime jau ruošti vasarinius išvažiavimus. Laikė susirinkimo bus išduota atskaita, iš metinės vakarienės, tai sužinosite kiek pakilo draugijos turtas.

Lietuvių Biznierių ir Profesionalių sąjungos mėnesinis susirinkimas bus kovo 26-tą, trečią dieną, 7:30 valandą vakare, M. Cívinsko namuose, 340 Harding gatvės. Svarbu visiems nariams atsilankyti, nes yra daug reikalingų apsvarstymų. Valdyba

Ona Zaveskienė Mirė

Ona Zaveskienė, išgyvenusi Worcesterį 55 metus, mirė kovo 17-tą, pirmadienį, savo dukters namuose, 8 Greybert Lane. Ji priklausė prie šv. Onos ir Marijos Vardo draugijų, šv. Kazimiero parapijos. Velionė paliko dvi dukteris Oną Zapareckienę ir Margarietą Dunford; du sūnus Juozą ir Antaną ir devynis anukus. Laidotuvės įvyko kovo 20-tą dieną, su gedulingomis pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje. Velionė buvo palaidota Notre Dame kapuose.

DIRBAMA DIENOMIS IR NAKTIMIS

Paskutiniu laiku pastebėta nepaprastas subruzdėjimas Worcesterio įmonėse. Visai neseniai važiuojant pro fabrikus nakties laiku, buvo viskas ramu, tamsu, nesimatė jokio gyvumo. Vienok per paskutinius kelis mėnesius staiga patėmyta didelis nepaprastas gyvumas. Dirbtuvės Worcesterio ir apylinkėje apšviestos per visą naktį, girdėt didelis užimas mašinų, matyt fabriku naujų patalpų statymai, o geležies liejyklose verdantis metalas baisiomis, raganiškomis kibirkštėmis. Kaikurių fabriku dundėjimas girdėt per 5 mylias. Daug darbininkų skundžiasi, kad jiems reikia perilgai dirbti. Tie patys neseniai bėdavojo, kada tekdavo dirbti po kelias valandas kas savaitę ir pragyventi su šeimyna iš keturių ar šešių dolerių. Šio subruzdėjimo priežastis yra niekas kitas tik tai J. V. apginimo programos užsakymų — įvairių karinių reikmenų — išpildymas. Didžiausios Worcesterio įmonės. American Steel & Wire ir Norton Grinding kompanija jau buvo priverstos dastatyti naujus trobesius. American Steel & Wire jau pradėjo įvykdyti savo programą ir visi trys sky-

riai bus vienoj vietoj. Tas kainuos aštuoni milijonai dolerių. Norton Grinding kompanijai irgi pritruko vietas. Jai reikėjo išnuomoti Greenwoode Fairgrounds Industrial namą ir pastatyti kitus trobesius. Worcester Pressed Steel Co., Barba alėjos, tris kartus daugiau savo išdirbystės produktų išsiunčia palyginti su 1939 metais, prieš Hitlerio užkariavimą Lenkijos. Worcester Pressed Steel kompanijos užsakymų 84-ta dalis yra del apginimo, daugiausia lėktuvų dalių, radio dalių, šovinių magazinių, šautuvų dalių. Šioji kompanija priėmė 20 darbininkų del išmokymo darbo, du leidžia mokyti Worcesterio Politekniškos Mokykloje ir du Massachusetts Technikos Institute.

Dirbtuvėse, kuriose dirbama J. V. armijai užsakymai, dažnai pasitaiko ir nelaimingi įvykiai. Handy Pad Supply kompanijos dirbtuvėse, kuri išdirbinėja tvarsčius arba raiščius del J. V. vyriausybės ligininių, įvyko trejos nelaimės bėgy devynių dienų. Šioji kompanija turi dvi dirbtuves, 91 Stafford gatvės ir 70 Webster gatvės. Viena mergina bedirbdama sutrynė abejas rankas mašinoje; kita moterė neteko dviejų pirštų, kada kairioji ranka sutrinta; gi kitam vaikui trečias ir ketvirtas pirštas sutrintas. Per paskutinius aštuonis metus tos pačios mašinos buvo naudojamos tam pačiam darbui ir dabar jik pirmą kartą įvyko tokios nelaimės. Kompanija iš tos priežasties sustabdė mašinas, kurios buvo specialiai padarytos šiam darbui.

Worcesterio pramonės taip gerai pildo savo \$30,000,00 vertės užsakymus, ir tokia gera tvarka pasireiškė po tyrinėjimo, kurį vedė Vaizbos Buto Pramonės skyrius, kad Worcesteris bus pavyzdys kitiem miestam. Worcesteris yra 200 metalo išdirbimo fabriku. Worcesterio planas bus naudojamas kaip modelis del 38 kitų Massachusetts distriktų, kaip padalyta per Massachusetts Suvienytų Pramonių del pagreitinimo ir sutvarkymo apginimo darbų.

Daug vietinių pramonių vedėjų yra susirupinę ir negali miegoti naktimis iš priežasties įsi-vaizdinimų kas atsitiks kada nebus reikalingi tie visi nauji pastatai, kada užsibaigs tie dideli del apginimo, arba karo užsakymai. Daug įmonių pasididino del išpildymo apginimo užsakymų del jų produktų. Penkių metų amortizacijos įstatymas pagelbės joms atmokėti skolas, o jei darbai sustos anksčiau, tai bus joms daug sunkenybių. Vis vien, po penkių metų, kada nebus tiek daug darbų įmonėse tu-

DIDYSIS ATIDARYMAS
Jau bus Penktadienį, Kovo (March) 21
NAUJA KRAUTUVĖ
MILLBURY ST. PUBLIC MARKET
352 Millbury St. — Tel. 6-2091
WORCESTER, MASS.
Gražiausia — su visais moderniškais įrengimais
DOVANOS! DOVANOS! DOVANOS!
Penktadienį ir šeštadienį Perkantieji Už Dolerį ar daugiau, gaus Gražią Šluotą NEMOKAMAI
ŠIMTAI ĮVAIRIŲ VALGIŲ MĖSOS — DARŽOVIŲ — VAISIŲ
Ignas Pigaga, naujos krautuvės savininkas, dabar turėdamas du marketu, 21 Esther gatvės ir 352 Millbury gatvės, galės nupirkt daug sykių už pigiau, todėl ir galės parduot už pigesnes kainas.
PRISTATOM UŽSAKYMUS NEMOKAMAI